

Funded by
the European Union

DIVERSABILITY CIRCUS

PREHLIADKA INKLUZÍVNYCH CIRKUSOVÝCH INICIATÍV S MLADÝMI ĽUĎMI SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM A PRE MLADÝCH ĽUDÍ SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Obsah

 V BELGICKU	6
BRUSELSKÁ CIRKUSOVÁ ŠKOLA - HANDICIRQUE	6
 V BULHARSKU	10
NADÁCIA MINI ART - SOCIÁLNY CIRKUS V BULHARSKU	10
 V ČESKEJ REPUBLIKE	13
CIRQUEON: SLEPÝ CIRKUS	13
 V O FÍNSKU	16
MAGENTOVÝ CIRKUS	16
 V O FRANCÚZSKU	18
FRANCÚZSKA ASOCIÁCIA ADAPTOVANÉHO CIRKUSU (AFCA)	18
LA BOURGETTE A ZIMZAM:	21
AKADÉMIA FRATELLINI	24
FRANCÚZSKA FEDERÁCIA CIRKUSOVÝCH ŠKÔL (FFEC)	26
ASOCIÁCIA CIRKUSU ASFYXIE	29
 V NEMECKU	31
CIRKUS SONNENSTICH	31
 V MAĎARSKU	33
ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA GUSZTÁVA BÁRCZYHO	33
EMESE ASZTALOS, UČITEĽKA A KINEZIOLÓGIČKA	37
MAĎARSKÁ ŽONGLÉRSKA ASOCIÁCIA	39
MAĎARSKÁ ŽONGLÉRSKA ASOCIÁCIA	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
ŠKOLA IDEA TREE	44
ŽONGLÉRSKE NÁRADIE - OHNIVÁ FANTÁZIA	48
 V TALIANSKU	51
4 OPICE	51
ZADOK, ŽONGLÉRI A OKOLIE	54
INÝ CIRKUS	54
ASOCIÁCIA SELF APS	56
ASOCIÁCIA CIRCO ALL'INCIRCA	59
CIRKUSKÍ CHLAPCI	62
 V PÓĽSKU	64

ODRAZOVÝ MOSTÍK BEZ VEKOVÉHO OBMEDZENIA	64
 V SPOJENOM KRÁLOVSTVE	66
„MIMORIADNE TELÁ. CIRKUS PRE KAŽDÉ TELO.“	66
 NA SLOVENSKU	69
VARIETÉ SOCIÁLE / CIRKUS PACIENTO	69
 V SLOVINSKU	71
ČERVENÉ NOSY	71

ÚVOD

Integrácia cirkusového umenia do terapeutických a inkluzívnych praktík sa stala silným nástrojom na podporu sociálneho začlenenia, kreativity a osobného rozvoja ľudí so zdravotným postihnutím. Tento dokument bol pripravený ako súčasť projektu DiversAbility Circus s cieľom prezentovať niektoré z mnohých osvedčených postupov využívania cirkusového umenia pri práci s ľuďmi s rôznymi schopnosťami v celej Európe. Chceme zvýšiť povedomie o všetkej dobrej práci, ktorá sa v tejto oblasti už vykonáva, a inšpirovať k novej spolupráci. V tejto brožúre nájdete osvedčené postupy z Belgicka, Bulharska, Českej republiky, Fínska, Francúzska, Nemecka, Maďarska, Talianska, Poľska, Spojeného kráľovstva, Slovenska a Slovinska. Existuje mnoho ďalších organizácií, ktoré začleňujú cirkusové umenie do práce s ľuďmi so zdravotným postihnutím a ktoré tu nebolo možné všetky prezentovať. Nájdete ich na našej [Mapa diverzifikácie Circusu](#).

O DIVERSABILITY CIRCUS

DiversAbility Circus je projekt zameraný na podporu inklúzie a posilnenia postavenia detí so zdravotným postihnutím prostredníctvom inovatívneho využitia cirkusovej pedagogiky. Projekt spája pedagógov, cirkusových trénerov a odborníkov na štúdium zdravotného postihnutia z celej Európy s cieľom vytvoriť priestor, kde sa deti so zdravotným postihnutím môžu zapojiť do kreatívnych, fyzických a spoločenských aktivít – aktivít, z ktorých sú často vylúčené.

Inšpirovaný úspešnými skúsenosťami s výučbou cirkusových zručností nevidiaceho účastníka, projekt sa zameriava na odstraňovanie bariér brániacich inklúzii vo vzdelávaní. Rieši tri hlavné výzvy, ktorým čelia mladí ľudia so zdravotným postihnutím: pedagogické, materiálne a sociálne prekážky. Vývojom adaptabilných metód, nástrojov a vzdelávacích programov sa snažíme vytvoriť inkluzívnejšie prostredie pre týchto jednotlivcov v prostredí neformálneho vzdelávania, najmä prostredníctvom cirkusového umenia.

SPOLUPRACOVNÍCI

Na tomto projekte spolupracuje päť rôznych partnerov:

Združenie La Villaz Francúzska
Circus la Bulle (Spoločnosť CIK) zo Slovinska
Pasca zo Slovenska
Družstvo LUNEnuovez Talianska
Maďarská žonglérska asociácia z Maďarska

V BELGICKU

BRUSELSKÁ CIRKUSOVÁ ŠKOLA - HANDICIRQUE

LOKALITA: Brusel, Belgicko

CIELOVÁ SKUPINA: Dospelí, dospelievajúci a deti so zdravotným postihnutím

Ecole de Cirque de Bruxelles (Bruselská cirkusová škola) má dlhú históriu vo využívaní cirkusového umenia ako inkluzívnej, terapeutickej a posilňujúcej platformy pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Program Handicirque na Ecole de Cirque de Bruxelles je komplexná iniciatíva zameraná na posilnenie postavenia ľudí so zdravotným postihnutím prostredníctvom praktizovania cirkusového umenia. Tento inkluzívny projekt je zameraný na dospelých, dospelievajúcich a deti s rôznymi typmi postihnutia – fyzickými, mentálnymi, senzorickými a poruchami autistického spektra. Handicirque sa zameriava na pomoc účastníkom pri objavovaní a rozvíjaní ich fyzického, tvorivého a sociálneho potenciálu prostredníctvom kurzov na mieru, ktoré inšpirujú dôveru, rešpekt a radosť. Hlavná filozofia projektu je zameraná na blahobyt, inklúziu a nesúťažný osobný rast.

Hlavnou hodnotou programu Handicirque je tolerancia, ktorá zabezpečuje, aby všetky aktivity boli prispôsobené rozmanitým schopnostiam účastníkov. Prístup je hravý a otvorený, čo umožňuje účastníkom zapojiť sa do cirkusových aktivít spôsobom, ktorý kladie dôraz na zábavu a kreativitu, a nie na vystúpenia alebo súťaženie. Toto inkluzívne a neodsudzujúce prostredie podporuje ducha vzájomnej úcty a potešenia a pomáha účastníkom rozvíjať sebavedomie a pocit spolupatričnosti.

Handicirque pôsobí v troch kľúčových oblastiach pôsobenia:

- **Týždenné adaptované cirkusové kurzy** Každý týždeň privítajú takmer 150 ľudí so zdravotným postihnutím z približne devätnástich rôznych inštitúcií (denné centrá, špecializované školy alebo pobytové centrá).

🏠 *Ďalšie vzdelávanie a zdieľanie skúseností* Program slúži aj ako centrum pre profesionálny rozvoj a ponúka školenia pre asistentov inklúzie a trénerov cirkusového umenia. Handicirque tiež ponúka každé dva roky krátke školenia, ktoré umožňujú budúcim supervízorom získať skúsenosti s vedením kurzov inkluzívneho cirkusu.

🏠 *Zmiešaný projekt* Handicirque zapája deti so zdravotným postihnutím do „tradičných“ kurzov a stáží, čím podporuje integráciu a interakciu s ich rovesníkmi. Každý rok je do týchto kurzov zapojených približne dvadsať detí so zdravotným postihnutím, ktoré sú podľa potreby podporované individuálnou pomocou. Tento zmiešaný projekt pomáha deťom so zdravotným postihnutím zbaviť sa sociálnej stigmy, ktorá ich stav často sprevádza, a umožňuje im zúčastňovať sa aktivít po boku detí bez zdravotného postihnutia. Podporuje vzájomné porozumenie, rešpekt a pocit spolupatričnosti medzi všetkými účastníkmi.

Jednou z kľúčových črt programu Handicirque je jeho zameranie na inkluzívne vzdelávanie, ktoré kladie dôraz na intelektuálnu a fyzickú stimuláciu, autonómiu a sebavedomie detí so zdravotným postihnutím. Program poskytuje bezpečné a podporné prostredie, kde účastníci môžu prejsť svoju kreativitu, objavovať nové zručnosti a byť akceptovaní takí, akí sú. Cirkusové workshopy podporujú rozvoj tvorivého potenciálu tým, že ponúkajú priestor, kde sa rozvíja predstavivosť a oslavuje sa osobný rast.

Úsilie organizácie Handicirque o inklúziu sa zameriava na prekonanie bariér pre deti so zdravotným postihnutím, čo im umožňuje opustiť hranice špecializovaných inštitúcií a zapojiť sa do bežných aktivít. Týmto spôsobom program pomáha odstrániť nálepku „abnormálne“, ktorou sú tieto deti niekedy zaťažované, a podporuje ich integráciu do spoločnosti. Inklúzia detí s rôznymi schopnosťami tiež ponúka cennú príležitosť pre ich rovesníkov učiť sa o rozmanitosti, vzájomnej pomoci a rešpekte, čím sa ďalej posilňuje pocit komunity v škole.

Program Handicirque uznáva dôležitosť podpory rodičov, ktorí chcú integrovať svoje deti so zdravotným postihnutím do mimoškolských aktivít. Program poskytuje týmto rodičom cestu k zapájaniu ich detí do inkluzívneho, komunitného vzdelávacieho prostredia. Pre rodiny to môže byť kľúčový krok k zabezpečeniu toho, aby ich deti so zdravotným postihnutím mali prístup k obohacujúcim zážitkom, ktoré podporujú osobný rast a sociálne začlenenie.

Bruselská cirkusová škola organizuje aj školenia pre učiteľov, ktorí chcú pracovať s cirkusovým umením, a pre ľudí s mentálnym postihnutím a/alebo psychomotorickým oneskorením.

Každý rok je do kurzov a stáží v Bruselskej cirkusovej škole integrovaných približne dvadsať detí so zdravotným postihnutím s podporou individuálneho asistenta pre každé dieťa. Tento program úspešne vytvoril prostredie, v ktorom sa deti so zdravotným postihnutím cítia vítané, podporované a povzbudzované k objavovaniu svojho potenciálu. Začlenenie týchto detí do tradičných kurzov malo významný

vplyv nielen na samotných účastníkov, ale aj na širšiu školskú komunitu. Prostredníctvom interakcií s rovesníkmi s rôznymi schopnosťami si všetci účastníci rozvíjajú základné hodnoty, ako je tolerancia, počúvanie a rešpekt. To podporuje pocit solidarity a pomáha odstraňovať bariéry vylúčenia, ktorým deti so zdravotným postihnutím často čelia.

Bruselská cirkusová škola už viac ako 30 rokov spolupracuje so špecializovanými inštitúciami na ponuke týždenných cirkusových workshopov prispôbených pre ľudí so zdravotným postihnutím. Výsledky týchto workshopov sú nasledovné:

- 🏠 Ukážte, že osoba so zdravotným postihnutím sa môže a chce vyjadrovať ako ostatní, niekedy inými prostriedkami alebo iným spôsobom, ale že táto potreba pretrváva a zostáva životne dôležitá.
- 🏠 Povzbudzovať, podporovať a pomáhať osobe so zdravotným postihnutím dosiahnuť požadované ciele prekonávaním svojich strachov, obáv a obmedzení: učiť sa prekonávať samu seba.
- 🏠 Dajte každému možnosť vstúpiť do imaginárneho sveta s využitím jeho vlastného slobodného a spontánneho spôsobu vyjadrenia.

🏠 Umožnite deťom alebo dospelým so zdravotným postihnutím byť súčasťou skupiny, ktorá sa na tomto mieste, v rámci cirkusovej školy, venuje rovnakým aktivitám a dajte všetkým (zamestnancom, študentom, dospelým aj deťom atď.) príležitosť stretnúť sa s ľuďmi s inými zdravotnými postihnutiami.

Každá skupina na konci roka predstaví predstavenie alebo otvorený kurz. Toto je samo o sebe cieľ a umožňuje udržiavať alebo vytvárať prepojenie s inštitúciou a rodinami. Tieto prispôsobené cirkusové workshopy pre ľudí so zdravotným postihnutím trvajú každý týždeň 1 hodinu až 1 hodinu a 15 minút.

V priebehu 30 rokov oslovila cirkusová škola v Bruseli prostredníctvom tohto projektu viac ako tisíc ľudí so zdravotným postihnutím. To predstavuje približne 150 ľudí s rozdelením takmer 55 % dospelých, 20 % dospelých a 25 % detí, alebo približne dvadsať hodín vyučovania týždenne s podporou približne 30 špecializovaných pedagógov, ktorí sa aktívne zúčastňujú na hodinách.

Zistite viac o ich [webová stránka](#).

KONTAKT: info@ecbru.be

V BULHARSKU

NADÁCIA MINI ART - SOCIÁLNY CIRKUS V BULHARSKU

LOKALITA: Sofia, Bulharsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Sociálne znevýhodnení mladí ľudia

Nadácia Mini Art pomáha mladým ľuďom budovať sebavedomie a vytvárať bezpečné a sociálne komunity prostredníctvom učenia sa cirkusového umenia. Počas posledných dvoch rokov nadácia spolupracovala s viac ako 50 rôznorodými mladými ľuďmi z okolia Nadeždy prostredníctvom cirkusových disciplín, psychologickéj podpory a analýz. Mladí ľudia sú podporovaní v budovaní osobného fyzického rozvoja a sociálnych zručností, ako je sebavedomie a tímová práca, prostredníctvom tréningu cirkusového umenia s využitím metodológie sociálneho cirkusu.

Vízia

- 🏠 Denne otvorené centrum spoločenského cirkusu a pracovný priestor pre súčasný cirkus a nové performatívne umenie v Sofii.
- 🏠 Plne vybavený priestor, kde bulharskí a medzinárodní umelci, performer i skupiny súčasného cirkusu môžu získať strechu nad svojimi produkciami v profesionálnom a inšpiratívnom pracovnom prostredí.
- 🏠 Usporiadať každoročný festival mini umenia vo vlastných budovách.

Misie

- 🏠 Rozvoj cirkusových aktivít v Sofii s cieľom zlepšiť uznanie, štruktúru a kvalitu mládežníckeho cirkusu ako prístupnej umeleckej formy pre deti a mladých ľudí, aby sa aktívne zapojili do spoločnosti a zapojili sa do sociálneho občianstva.
- 🏠 Cieľom je rozvoj generácie cirkusových umelcov v Bulharsku prepojených so súčasným umením.
- 🏠 Zriadenie Centra sociálneho cirkusu v Sofii (denne otvorené centrum pre cirkusové nácviky mládeže, zázemie pre produkcie súčasného cirkusu,

hostovanie medzinárodných cirkusových rezidencií, uvádzanie predstavení a poskytovanie pracovného priestoru pre súčasný cirkus a nové performatívne umenie).

- 🏰 Spolupráca so zahraničnými umelcami a medzinárodná výmena nápadov, osobností a materiálov, projekty a spolupráca bulharských a zahraničných umelcov a organizácií v oblasti mládežníckeho cirkusu a súčasného cirkusového umenia.

Princípy

- 🏰 Zvýšiť účasť na súčasnom cirkusovom umení a praxi sociálneho cirkusu v Bulharsku prostredníctvom väčšej dostupnosti.
- 🏰 viesť inovácie a investície do umeleckej praxe mládeže.
- 🏰 Podporovať vysokokvalitné príležitosti na rozvoj rozmanitých zručností.

Projekty

- 🏰 Mini Art Fest – každoročný festival súčasného cirkusu a pouličného umenia v Sofii
- 🏰 Social Circus – integračné projekty a programy pre bulharské inštitúcie a organizácie
- 🏰 Sofijský klub jednokoliek – Alternatívna a atraktívna športová aktivita v Sofii

Od roku 2017 rozvíjajú sociálny cirkus a všeobecným cieľom tohto projektu je rozvíjať cirkusovú prax a poskytovať nové perspektívy pre cirkusovú pedagogiku v oblasti detí a mládeže v Sofii a okolí v Bulharsku. O to sa snažia prostredníctvom aktívnych lokálnych partnerstiev a s medzinárodnými organizáciami, ktoré majú

podobné aktivity. Ich cieľom je každoročne prezentovať Mini Art Festival v Bulharsku ako medzinárodný festival súčasného cirkusu a multiplatformu pre vystúpenia umelcov. Okrem toho popularizujú alternatívne športy, ako je napríklad jazda na jednokolkách. Na jar 2018 otvorili s podporou Nadácie Sofia2018 (rok Európskeho hlavného mesta športu)

Sofijský klub jednokolek a jazda na jednokolkách je teraz atraktívnou aktivitou pre deti aj dospelých v Sofii. Spolupracujú so zahraničnými umelcami a opierajú sa o medzinárodnú výmenu nápadov, osobností, materiálov a projektov, pričom spolupracujú s bulharskými a medzinárodnými umelcami a organizáciami zaoberajúcimi sa súčasným cirkusom a performanciou.

Ďalšou aktivitou Nadácie Mini Art je organizovanie vzdelávacích praktík vrátane workshopov, seminárov a vzdelávacích fór pre kreatívnu výmenu.

Zistite viac o ich [webová stránka](#).

KONTAKT: Geo Kalev +359 897 555 484 miniartfest@gmail.com

V ČESKEJ REPUBLIKE

CIRQUEON: SLEPÝ CIRKUS

VÝHODY CIRKUSOVÉHO UMENIA PRE ĽUDÍ SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM

CIRQUEON
CENTRUM PRO NOVÝ CIRKUS

LOKALITA: Praha, Česká republika

CIEĽOVÁ SKUPINA: Ľudia so zhoršeným zrakom

Cirqueon je česká organizácia, ktorá sa venuje rozvoju a propagácii súčasného cirkusového umenia. So sídlom v Prahe slúži ako centrum zdrojov a zároveň ako centrum pre cirkusových umelcov, pedagógov a nadšencov a poskytuje školenia, vzdelávanie a podporu komunite súčasného cirkusu.

Foto: Cirqueon

Využitie cirkusového umenia v

práci s ľuďmi so zrakovým postihnutím je založené na koncepte sociálneho cirkusu, čo je profesionálny, celosvetovo uznávaný vzdelávací prístup využívajúci cirkusové umenie na sociálnu intervenciu. Ako univerzálny vzdelávací prístup možno sociálny cirkus efektívne aplikovať a prispôbiť širokej škále cieľových skupín s rôznymi potrebami a schopnosťami. Cieľom sociálneho cirkusu je rozvíjať fyzický potenciál klientov, ako aj ich emocionálne a sociálne zručnosti.

Medzinárodne sa aplikácia sociálneho cirkusu na prácu s ľuďmi s rôznymi zdravotnými postihnutiami zvyčajne označuje ako Handicirque. Tento prístup bol priekopníkom belgickej cirkusovej školy école de cirque Bruxelles po tom, čo túto inštitúciu oslovila organizácia pracujúca s

klientmi so sluchovým postihnutím. Požiadavkou bolo nájsť nové aktivity na posilnenie sebavedomia klientov a ponúknuť im príležitosť zažiť pocit úspechu v energickom prostredí a zároveň realizovať svoj tvorivý potenciál. Pilotný projekt bol úspešný a presvedčil ďalšie organizácie, aby zapojili svojich klientov do programov Handicirque. V roku 2009 sa do programu organizovaného pôvodnou cirkusovou školou so sídlom v Bruseli zapojilo 200 účastníkov¹ a už sa neobmedzoval len na klientov so sluchovým postihnutím; oslovil klientov s rôznymi inými zdravotnými postihnutiami, čím naplnil rozmanitosť, ktorú evokuje pojem Handicirque.

V Cirqueone vznikla myšlienka vytvoriť program ponúkajúci cirkusové umenie ľuďom so zrakovým postihnutím po pozitívnej skúsenosti s náhodnou účasťou účastníka so zrakovým postihnutím na cirkusovom kurze organizovanom Cirqueonom v Psychiatrickej liečebni Bohnice.

CIRCUS NASLEPO je projekt pražského CIRQUEONU. Projekt je zameraný na ľudí so zrakovým postihnutím. Je otvorený pre deti aj dospelých. V porovnaní s belgickým Handicirque je projekt v počiatočnej fáze, pričom prvé skúšobné kurzy sa konali v lete 2013 a CIRCUS NASLEPO sa stal pravidelnou aktivitou na jeseň toho istého roku. Projekt využíva niektoré špecifické techniky vhodné pre ľudí so zrakovým postihnutím, ako napríklad

kontaktné žonglovanie, pri ktorom je žonglér neustále vo fyzickom kontakte s predmetmi. Projekt využíva niektoré špecifické techniky vhodné pre ľudí so zrakovým postihnutím, ako napríklad kontaktné žonglovanie, pri ktorom je žonglér neustále vo fyzickom kontakte s predmetmi.

Zistite viac o ich [webová stránka](#). Alebo si pozrite toto [dokument o cirkuse slepých](#).

KONTAKT: info@cirqueon.cz

VO FÍNSKU

SIRKUS MAGENTA

Sirkus
Magenta

LOKALITA: Helsinky, Fínsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Mladí ľudia so zdravotným postihnutím a s poruchami autistického spektra vo veku 16 – 29 rokov

Sirkus Magenta je fínska nezisková organizácia zameraná na sociálny cirkus, ktorá zapája ľudí so zdravotným postihnutím prostredníctvom inkluzívnych a posilňujúcich aktivít. Ponúka cirkusové workshopy prispôbené jednotlivcom s rôznymi zdravotnými postihnutiami, ktoré podporujú fyzickú, emocionálnu a sociálnu pohodu. Od roku 2011 organizujú cirkusové aktivity pre špeciálne skupiny. Každoročne organizujú cirkusovú a divadelnú skupinu

Foto: Magenta ry Circus

pre mladých dospelých s vývinovými poruchami a autizmom a realizujú projekty s telesne postihnutými a zrakovo postihnutými ľuďmi. Úzko spolupracujú s mestom Helsinky, oddelením kultúry a voľného času, hudobným centrom Resonaari a Kehitysvammatuki 57.

Počas roka účastníci precvičujú rôzne cirkusové umenia vrátane žonglovania, akrobacie, hula hoop, vzdušnej akrobacie, balansovania, klaunovania a vystupovania. Je to multimelecká skupina, ktorá pozostáva z inštruktora sociálneho cirkusu, inštruktora divadla a hudobného inštruktora. Hrá živá kapela s hudobníkmi, ktorí sú tiež ľudia so zdravotným postihnutím alebo majú autistické spektrum. Sú to študenti aj profesionálni hudobníci. Skupinu sprevádzajú dobrovoľníci z radov rovesníkov a asistenti. Cieľom je podporovať sebavyjadrenie, kreativitu a sebavedomie a zároveň povzbudzovať sociálnu interakciu a tímovú prácu. Prístup Sirkusa Magenty je založený na myšlienke, že cirkusové umenie môže byť silným nástrojom pre inklúziu a osobný rozvoj, pričom poskytuje radostné a podporné prostredie pre všetkých. Na konci sezóny vytvoria cirkusové predstavenie, ktoré sa koná počas verejného podujatia v cirkusovom priestore

Sirkusa Magenty. Cieľom je ponúknuť účastníkom zážitkové, prístupné a spoločné umelecké aktivity a priniesť do kultúrnych sfér performatívne umenie vytvorené ľuďmi s vývinovým postihnutím a mladými ľuďmi s autistickým spektrom. Účasť na tomto programe je bezplatná, rovnako ako záverečné predstavenie.

Tu sú niektoré výhody projektu:

- 🏰 Zlepšené fyzické zručnosti: Účastníci si rozvíjajú motorické zručnosti, koordináciu a rovnováhu prostredníctvom prispôsobených cirkusových aktivít, ako je žonglovanie, akrobacia a manipulácia s predmetmi. Toto fyzické zapojenie pomáha zlepšiť ich mobilitu a vnímanie tela.
- 🏰 Zvýšené sebavedomie a sebaúcta: Podporná, nesúťažná povaha cirkusového umenia umožňuje jednotlivcom prekonávať samých seba vlastným tempom. Získanie nových zručností, aj tých malých, podporuje pocit úspechu a zvyšuje sebavedomie.
- 🏰 Zlepšená sociálna interakcia: Cirkusové workshopy podporujú tímovú prácu a komunikáciu, čím pomáhajú účastníkom rozvíjať sociálne zručnosti. Inkluzívne prostredie podporuje interakciu s ostatnými, vytvára pocit komunity a spolupatričnosti.
- 🏰 Zvýšená kreativita a sebavyjadrenie: Cirkusové umenie ponúka účastníkom kreatívny priestor na vyjadrenie sa novými a nápaditými spôsobmi, čo môže byť obzvlášť posilňujúce pre jednotlivcov, ktorí môžu čeliť komunikačným problémom v iných kontextoch.
- 🏰 Emocionálna pohoda: Radosť a hravosť cirkusového umenia prispievajú k emocionálnemu zdraviu účastníkov, znižujú stres a podporujú pozitívne pocity. Zážitok často poskytuje pocit slobody a radosti, ktoré môžu výrazne zlepšiť kvalitu života.

Zistite viac o ich [webová stránka](#).

KONTAKT: silja.kyytinen@sirkusmagenta.fi (riaditeľ),
tuottaja@sirkusmagenta.fi (Producent sociálneho cirkusu)

VO FRANCÚZSKU

FRANCÚZSKA ASOCIÁCIA ADAPTOVANÉHO CIRKUSU (AFCA)

Association Française
de Cirque Adapté

A
F
C
A

LOKALITA Francúzsko, Aire sur l'Adour

CIEĽOVÁ SKUPINA Každý

Francúzska asociácia pre adaptovaný cirkus (AFCA) je inovatívna a inkluzívna organizácia, ktorá integruje cirkusové umenie do programov osobného rozvoja a sociálneho začlenenia. AFCA bola založená v roku 1992 v Aire-sur-l'Adour vo Francúzsku a venuje sa využívaniu cirkusových aktivít ako média na vzdelávacie, terapeutické a rekreačné účely. Ich hlavným cieľom je sprístupniť cirkusové umenie každému bez ohľadu na schopnosti alebo pôvod a aktívne podporujú sociálne začlenenie, rozmanitosť a zapojenie komunity. V Aire-sur-l'Adour vlastnia stály cirkusový stan, drevenú a plátennú stavbu, ktorá slúži ako kreatívny a príjemný priestor na učenie a vystupovanie.

Foto: AFCA

AFCA ponúka prispôbený cirkusový program navrhnutý tak, aby sprístupnil cirkusové umenie osobám so zdravotným postihnutím. Táto iniciatíva vychádza z presvedčenia, že cirkusové aktivity môžu podporiť osobný rast, kreativitu a sociálnu integráciu bez ohľadu na fyzické alebo intelektuálne ťažkosti.

Program AFCA prispôbuje cirkusové techniky, ako je žonglovanie, akrobacia, rovnováha a klaunovanie, potrebám a schopnostiam účastníkov. Cieľom je vytvoriť podporné a inkluzívne prostredie, kde jednotlivci môžu preskúmať svoj potenciál, budovať si sebavedomie a rozvíjať fyzickú koordináciu. Účasťou na týchto aktivitách ľudia so zdravotným postihnutím zažívajú terapeutické aj rekreačné výhody cirkusového umenia, čím sa zlepšujú ich motorické zručnosti, tímová práca a emocionálne vyjadrovanie.

Program kladie tiež silný dôraz na sociálnu interakciu a kolektívnu prácu, podporuje spoluprácu medzi účastníkmi a vytvára pocit spolupatričnosti. Vedú ho vyškolení profesionáli, ktorí sa špecializujú na cirkusové umenie a prácu s ľuďmi s rôznymi potrebami. Adaptovaný cirkus AFCA nielen obohacuje životy účastníkov, ale tiež zvyšuje povedomie verejnosti o schopnostiach ľudí so zdravotným postihnutím, spochybňuje stereotypy a podporuje inklúziu.

Pre tých, ktorí majú záujem stať sa cirkusovými inštruktormi, AFCA ponúka profesionálne vzdelávacie programy. Tieto programy sú určené pre ľudí, ktorí sú nadšení pre cirkusové umenie a chcú získať potrebné zručnosti na výučbu a vedenie cirkusových aktivít. Vzdelávanie sa zameriava na pedagogiku, telesnú výchovu a etické a praktické aspekty práce s rôznorodými populáciami. Absolventi týchto programov často pokračujú v práci ako pedagógovia alebo sociálni pracovníci, pričom cirkusové umenie využívajú ako nástroj na inklúziu a osobný rozvoj.

Počas celého roka AFCA organizuje a usporadúva rôzne predstavenia, ktoré predstavujú profesionálnych aj amatérskych cirkusových umelcov. Tieto predstavenia často zahŕňajú účastníkov z ich upravených cirkusových programov, čím poskytujú platformu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo špeciálnymi potrebami, aby predviedli svoj talent pred publikom. Tieto predstavenia zdôrazňujú inkluzívnu povahu združenia a ich cieľom je spochybniť spoločenské vnímanie zdravotného postihnutia a schopností.

AFCA aktívne spolupracuje s miestnymi školami, komunitnými centrami a ďalšími organizáciami, aby priniesla výhody cirkusového umenia širšiemu publiku. Prostredníctvom workshopov a ukážok sa snaží predstaviť viac ľuďom fyzické a kreatívne výhody cirkusového umenia a zároveň podporovať inklúziu a sociálnu súdržnosť. Programy zamerané na popularizáciu sú kľúčovou súčasťou poslania AFCA, ktorým je odbúravanie bariér a sprístupnenie cirkusového umenia všetkým bez ohľadu na socioekonomické postavenie, vek alebo fyzické schopnosti.

AFCA sa tiež zameriava na zapojenie miestnej komunity prostredníctvom otvorených podujatí, ako sú festivaly a verejné vystúpenia, kde si široká verejnosť môže vychutnať

cirkusové predstavenia a interagovať s účinkujúcimi. Tieto podujatia pomáhajú zvyšovať povedomie o práci združenia a hodnote inkluzívneho, prispôsobeného cirkusového umenia. Spájaním ľudí z rôznych spoločenských vrstiev tieto komunitné podujatia podporujú väčšie pochopenie a ocenenie rozmanitosti.

AFCA zaznamenala významné pozitívne výsledky vďaka svojmu adaptovanému cirkusovému programu. Program posilnil postavenie jednotlivcov so zdravotným postihnutím zlepšením ich fyzických schopností, najmä pokiaľ ide o motorické zručnosti, rovnováhu a koordináciu. Účastníci tiež hlásia zvýšené sebavedomie, pretože cirkusové umenie podporuje sebvýjadrenie a kreativitu a pomáha im prekonať osobné bariéry. Z sociálneho hľadiska program podporuje silný zmysel pre komunitu a inklúziu. Účastníci si rozvíjajú tímové zručnosti a zapájajú sa do kolektívnych aktivít, ktoré podporujú vzájomnú dôveru a spoluprácu. Toto malo mimoriadny vplyv na zníženie izolácie a posilnenie sociálnej integrácie osôb so zdravotným postihnutím.

Program navyše zvýšil povedomie verejnosti o schopnostiach ľudí so zdravotným postihnutím, čím pomohol zmeniť spoločenské vnímanie a spochybniť stereotypy. Vytváraním príležitostí pre účastníkov na verejné vystúpenia AFCA prezentuje talenty a úspechy ľudí so zdravotným postihnutím a podporuje inkluzívnejšie chápanie ich potenciálu.

Zistite viac o ich [webová stránka](#).

KONTAKT: direction@afca-cirqueadapte.net

LA BOURGETTE A ZIMZAM: FESTIVAL FADOLHO CIRKUS

LOKALITA : Francúzsko, La Tour d'Aigues

CIEĽOVÁ SKUPINA : Mladí ľudia s autizmom

„Le Pôle Cirque et Handicap“, založené v spolupráci združení La Bourquette a ZimZam, je francúzska iniciatíva, ktorá spája cirkusové umenie s prístupnosťou pre osoby so zdravotným postihnutím. Toto centrum sa nachádza v La Tour d'Aigues v Provencálsku a ponúka polopermanentný cirkusový stan. Cieľom je vytvoriť inkluzívne prostredie pre kreatívne vyjadrenie a podporovať stretnutia medzi osobami so zdravotným postihnutím a osobami bez zdravotného postihnutia prostredníctvom cirkusového umenia.

„La Bourquette“, ktorá podporuje ľudí s autizmom a viacnásobným postihnutím od roku 1973, poskytuje solídny základ terapeutických a vzdelávacích znalostí, zatiaľ čo „ZimZam“ prispieva svojimi skúsenosťami v oblasti cirkusového umenia.

„Pôle Cirque et Handicap“ vytvára zmysluplné príležitosti pre integráciu, kreativitu a sociálnu výmenu a je priekopníkom modelu, ktorý spája sociálne, umelecké a vzdelávacie rozmery.

Cirkusový program je navrhnutý so zameraním na podporu nezávislosti, sebavedomia a tímovej práce. Cieľom je poskytnúť priestor, kde sa mladí ľudia so zdravotným postihnutím môžu zapojiť do kreatívnych aktivít prispôbených ich jedinečným potrebám a schopnostiam. Účasťou na cirkusovom umení môžu títo jednotlivci objavovať pohyb, koordináciu a komunikáciu spôsobmi, ktoré sú terapeutické aj posilňujúce. Tento prístup integruje fyzické a umelecké vyjadrenie a vychádza z myšlienky, že cirkusové aktivity – ako je akrobacia, žonglovanie, klaunovanie a cvičenia na rovnováhu – môžu stimulovať kognitívne, motorické a sociálne zručnosti v zábavnom a podpornom prostredí.

Cirkusové aktivity v „Pôle Cirque et Handicap“ ponúkajú významné terapeutické výhody. Účastníci zažívajú zlepšenie hrubej a jemnej motoriky, sebaregulácie a emocionálneho vyjadrovania. Okrem toho tieto aktivity poskytujú štruktúrované prostredie, ktoré podporuje trpezlivosť, vytrvalosť a zmysel pre rutinu – všetko sú to dôležité aspekty pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Vzdelávací aspekt je tiež ústredným bodom programu. Nielenže učí cirkusové zručnosti, ale zameriava sa aj na životné zručnosti, ako je riešenie problémov, tímová spolupráca a stanovovanie cieľov. Tieto prvky sú predstavené hrou a nesúťažnou formou, čo umožňuje mladým účastníkom budovať si sebavedomie bez tlaku.

Jednou z hlavných filozofií „Pôle Cirque et Handicap“ je preklenúť priepasť medzi ľuďmi so zdravotným postihnutím a širšou komunitou.

Jeho každoročný festival „Fadoli's Circus“ predstavuje vystúpenia umelcov so zdravotným aj telesným postihnutím s cieľom zvýšiť povedomie a zdôrazniť dôležitosť prístupnosti v umení. Zapojením účastníkov do verejných vystúpení počas festivalu sa program zameriava na vytváranie príležitostí na interakciu a znižovanie sociálnej izolácie, ktorej často čelia ľudia so zdravotným postihnutím. Tieto vystúpenia oslavujú talent a kreativitu mladých ľudí a poskytujú im priestor na prezentáciu ich schopností a spochybnenie spoločenského vnímania zdravotného postihnutia.

Okrem toho, workshopy a spoločné predstavenia často zahŕňajú aj ľudí bez zdravotného postihnutia, čím sa podporuje inkluzívna atmosféra vzájomného rešpektu a spoločného učenia. To pomáha prelomiť bariéry a podporuje integrovanejšiu komunitu, kde sa rozdiely nielen akceptujú, ale aj oslavujú.

„Pôle Cirque et Handicap“ ponúka zariadenia špeciálne navrhnuté pre účastníkov so zdravotným postihnutím. Cirkusový stan, stála stavba v La Tour d'Aigues, je bezbariérový a vybavený tak, aby zabezpečil pohodlie a bezpečnosť všetkých zúčastnených. Priestor je flexibilný a možno ho prispôsobiť rôznym typom cirkusových aktivít vrátane tých, ktoré vyžadujú špeciálne vybavenie alebo úpravy pre osoby s poruchami mobility.

Program vedú profesionálni cirkusoví umelci a pedagógovia, ktorí absolvovali školenie v práci s ľuďmi so zdravotným postihnutím. Ich odborné znalosti zabezpečujú, že každé sedenie je prispôbené fyzickým, kognitívnym a emocionálnym potrebám účastníka.

AKADÉMIA FRATELLINI

CIRKUS A POSTIHNUTIE

LOKALITA: Francúzsko, La Plaine Saint-Denis

CIEĽOVÁ SKUPINA : Mladí ľudia so zdravotným postihnutím

Rodina Fratelliniovcov je jednou z najznámejších cirkusových rodín vo Francúzsku s dlhou tradíciou v cirkusovom umení siahajúcou až do 19. storočia. Medzinárodne sa preslávili svojimi vystúpeniami, najmä komediálnymi číslami bratov Fratelliniovcov – Paula, François a Alberta – ktorí svojím umením a humorom spôsobili revolúciu v klaunovstve a upevnili tak odkaz rodiny v dejinách cirkusu.

Foto: Akadémia Fratellini

Dnes je „Académie Fratellini“ centrom cirkusového umenia, aké nemá obdoby na svete. Je vybudovaná okolo medzinárodne uznávanej cirkusovej umeleckej školy, školy voľného času pre deti a dospelých a centra pre tvorbu a prezentáciu predstavení, ktoré pokračuje v dobrodružstve, ktoré pred 40 rokmi začalo slávne klaunské duo Annie Fratellini a Pierre Etaix.

„Académie Fratellini“ ponúka počas celého roka originálny program založený na objavovaní

nových cirkusových foriem a pomáha šíriť cirkusového ducha a jeho hodnoty.

Hoci korene cirkusu Fratellini siahajú do tradičného cirkusu, v súčasnosti je jeho centrom škola, „Centrum formácie učňov“ (CFA). Škola udeľuje titul „Diplôme national supérieur professionnel d'artiste de cirque“ (bakalársky titul), ktorý je vyvrcholením trojročného štúdia. Je to jediná škola svojho druhu vo Francúzsku, ktorá ponúka učňom toľko príležitostí zažiť realitu tohto povolania vystupovaním pod vedením uznávaných umelcov vo svojom odbore, v rôznych podmienkach a pred rôznym publikom.

Amatérská škola sa zameriava na objavovanie alebo pokročilú prax amatérskeho cirkusu. Deti od piatich rokov, tínedžeri, dospelí a rodiny sa spájajú okolo cirkusových hodnôt, ako je zdieľanie, zodpovednosť a solidarita.

Okrem profesionálnych a amatérskych kurzov sa Académie Fratellini zapája do širokej škály sociálnych a vzdelávacích iniciatív pre všetky druhy publika vrátane iniciatívy s názvom „cirque et handicap“ (Cirkus a handicap). Tento program je zameraný na integráciu ľudí so zdravotným postihnutím do sveta cirkusového umenia. Táto iniciatíva zahŕňa spoluprácu s rôznymi zdravotníckymi a vzdelávacími inštitúciami a je navrhnutá tak, aby pomohla účastníkom rozvíjať fyzické aj sociálne zručnosti prostredníctvom zapojenia sa do cirkusových aktivít. Workshopy sa zameriavajú na zlepšenie motorických zručností, komunikácie a sebavedomia tým, že poskytujú bezpečný a kreatívny priestor, kde sa ľudia so zdravotným postihnutím môžu umelecky objavovať a vyjadrovať.

Program úzko spolupracuje so špecializovanými pedagógmi a odborníkmi, aby prispôbil aktivity potrebám každého účastníka. Prostredníctvom cvičení, ako je žonglovanie, práca s rovnováhou a akrobacia, účastníci získavajú fyzické výhody, ako je zlepšená koordinácia a flexibilita, a zároveň podporujú sociálne väzby a osobný rast. Tento inkluzívny prístup zdôrazňuje pozitívny vplyv cirkusového umenia na komunikáciu, mobilitu a celkovú pohodu ľudí so zdravotným postihnutím.

Táto iniciatíva tiež odráža širšie poslanie „Académie Fratellini“ demokratizovať cirkusové umenie a sprístupniť ho všetkým divákovi. Ponúkaním tohto programu prispievajú k inkluzívnejšej kultúrnej krajine a zároveň propagujú terapeutické a umelecké výhody pre účastníkov.

Zistite viac o ich [webová stránka](#).

KONTAKT: kontakt@academie-fratellini.com

FRANCÚZSKA FEDERÁCIA CIRKUSOVÝCH ŠKÔL (FFEC) ŠPECIALIZOVANÝ CERTIFIKÁT INICIÁTORA „ADAPTOVANÝ CIRKUS“ (BISAC)

LOKALITA: Francúzsko, Montreuil

CIEĽOVÁ SKUPINA: Pracovníci s mládežou, pedagógovia

Brevet d'Initiateur Spécialisé "Cirque Adapté" (BISAC) je priekopnícky francúzsky diplom, ktorý kombinuje oblasti cirkusového umenia a prispôsobených fyzických aktivít pre osoby so zdravotným postihnutím. Táto certifikácia predstavuje významný krok k sprístupneniu cirkusového umenia všetkým, s osobitným zameraním na mladých ľudí s fyzickými, kognitívnymi alebo senzorickými problémami. BISAC je jedinečná kvalifikácia v Európe, ktorá slúži ako model pre integráciu umeleckých a terapeutických praktík v oblasti cirkusu.

Prehľad a ciele

Diplom BISAC je určený pre jednotlivcov, ktorí sa chcú venovať výučbe a dohľadu nad cirkusovými aktivitami prispôbenými ľuďom so zdravotným postihnutím. Hlavným cieľom BISAC je vybaviť cirkusových pedagógov nástrojmi a vedomosťami potrebnými na prispôbenie tradičných cirkusových techník širokej škále schopností. To zahŕňa pochopenie fyzických aj emocionálnych potrieb účastníkov a vytvorenie inkluzívneho prostredia, v ktorom cirkusové aktivity podporujú osobný rast, sociálnu interakciu a fyzickú pohodu.

Diplom sa zameriava na vzdelávacie a terapeutické rozmery cirkusového umenia a uznáva hlboký vplyv, ktorý tieto aktivity môžu mať na ľudí so zdravotným postihnutím. Prostredníctvom cirkusových workshopov si účastníci zlepšujú motorické zručnosti, sebavedomie a schopnosť pracovať v skupine a zároveň zažívajú radosť z kreatívneho vyjadrovania. Ponúkaním prispôbeného cirkusového vzdelávania BISAC podporuje inklúziu, prístupnosť a holistický rozvoj ľudí so zdravotným postihnutím.

Základné učebné osnovy

Program BISAC pokrýva niekoľko kľúčových oblastí, aby sa zabezpečilo, že absolventi sú plne vybavení na prácu v tejto špecializovanej oblasti:

- Pedagógika cirkusového umenia: Študenti sa učia základy cirkusových disciplín, ako je akrobacia, žonglovanie, vzdušné umenie a klaunovanie, s osobitným dôrazom na to, ako tieto aktivity prispôsobiť účastníkom s rôznymi schopnosťami.

- 🏰 **Adaptované fyzické aktivity (APA):** Hlavná súčasť školenia sa zameriava na to, ako upraviť cirkusové techniky tak, aby vyhovovali rôznym postihnutiam, či už fyzickým, kognitívnym alebo zmyslovým. To zahŕňa pochopenie princípov APA, zabezpečenie bezpečnosti a dostupnosti aktivít a podporu inkluzívnej atmosféry.
- 🏰 **Terapeutické a vývojové prístupy:** Diplom zdôrazňuje terapeutickú hodnotu cirkusového umenia. Študenti sa učia, ako využívať cirkusové aktivity na podporu fyzického rozvoja (ako je motorická koordinácia a rovnováha), kognitívnej stimulácie a emocionálneho vyjadrovania u ľudí so zdravotným postihnutím. Toto je obzvlášť dôležité pre mladých ľudí, pretože cirkusové aktivity môžu pomôcť zlepšiť ich celkovú kvalitu života.
- 🏰 **Riadenie rizík a bezpečnosť:** Bezpečnosť je prioritou pri práci s osobami so zdravotným postihnutím. BISAC zahŕňa moduly o riadení rizík, ktoré zabezpečujú, aby inštruktori boli vybavení na vytvorenie bezpečného prostredia pre účastníkov a zároveň zachovali pocit vzrušenia a výzvy, ktoré cirkusové aktivity prinášajú.
- 🏰 **Komunikácia a sociálna interakcia:** Cirkus je vo svojej podstate kolaboratívnou umeleckou formou a BISAC kladie veľký dôraz na podporu pozitívnej komunikácie a tímovej práce. Školenie pomáha inštruktorm budovať silné vzťahy s účastníkmi, z ktorých mnohí môžu mať ťažkosti s tradičnými formami komunikácie. Cirkusové aktivity často poskytujú alternatívny spôsob vyjadrenia sa a spojenia s ostatnými.

Foto: AFCA

Model osvedčených postupov v Európe

BISAC nie je len národným diplomom, ale aj vzorom osvedčených postupov v celej Európe v oblasti cirkusových aktivít pre mladých ľudí so zdravotným postihnutím. Integrácia umeleckých, pedagogických a terapeutických prístupov ho odlišuje od komplexnej certifikácie, ktorá spája kreativitu a starostlivosť. V posledných rokoch si model BISAC získal uznanie aj v iných európskych krajinách, ktoré skúmajú inkluzívne prístupy k telesnej a umeleckej výchove.

Existuje niekoľko dôvodov, prečo sa BISAC považuje za osvedčený postup:

- 🏰 **Inkluzívne a dostupné cirkusové vzdelávanie:** Diplom odráža širší trend v Európe smerom k inkluzívnejšiemu prístupu ku kultúrnym a rekreačným aktivitám. Inštruktori vyškolení v rámci BISAC sú schopní vytvárať programy, ktoré vítajú mladých ľudí všetkých schopností a zabezpečujú, aby sa každý mohol zúčastniť cirkusových aktivít bez ohľadu na svoje fyzické alebo kognitívne ťažkosti.

- 🏰 **Terapeutický vplyv:** Cirkusové umenie má jedinečnú schopnosť slúžiť ako forma rekreácie aj ako terapia. Zameraním sa na individuálne schopnosti a nie na obmedzenia pomáha program BISAC mladým ľuďom rozvíjať základné životné zručnosti, ako je sebavedomie, odolnosť a sociálna interakcia, a zároveň zlepšuje ich fyzickú koordináciu a kognitívne schopnosti.
- 🏰 **Medzisektorová spolupráca:** Školenia BISAC sa často realizujú v spolupráci s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, školami a špecializovanými inštitúciami, ktoré slúžia osobám so zdravotným postihnutím. Táto medzisektorová spolupráca zabezpečuje, že inštruktori cirkusu sú dobre oboznámení s potrebami svojich účastníkov a môžu efektívne spolupracovať s ďalšími odborníkmi, ako sú fyzioterapeuti alebo pedagógovia.
- 🏰 **Uznávanie a prenosnosť:** V rámci širšieho hnutia za adaptované fyzické aktivity v Európe je BISAC čoraz viac uznávaný ako cenná kvalifikácia. Absolventi programu sú vybavení na prácu nielen v cirkusových školách, ale aj v rehabilitačných centrách, komunitných programoch a inkluzívnych vzdelávacích inštitúciách.

Inštitúcie ponúkajúce BISAC

Niekoľko inštitúcií vo Francúzsku ponúka certifikáciu BISAC so zameraním na poskytovanie vysokokvalitného vzdelávania v oblasti cirkusového umenia a prispôsobených fyzických aktivít. Medzi významné centrá patria:

- 🏰 **Francúzska asociácia adaptovaného cirkusu (AFCA):** AFCA je kľúčovým hráčom v propagácii adaptovaných cirkusových programov vo Francúzsku a ponúka workshopy a školiace programy, ktoré sú v súlade s diplomom BISAC, čím sa stáva ústredným centrom cirkusu prispôbenaého pre osoby so zdravotným postihnutím.
- 🏰 **Regionálne cirkusové školy:** Mnohé regionálne cirkusové školy spolupracujú s organizáciami pôsobiacimi v oblasti starostlivosti o osoby so zdravotným postihnutím, čo umožňuje študentom získať praktické skúsenosti v oblasti adaptovaného cirkusového vzdelávania.
- 🏰 **Špecializované centrá APA:** Centrá zamerané na prispôbenaé fyzické aktivity niekedy zahŕňajú certifikáciu BISAC ako súčasť svojich vzdelávacích programov, čím sa zabezpečí, že inštruktori môžu pracovať so širokou škálou postihnutí a zároveň podporovať fyzickú, emocionálnu a sociálnu pohodu prostredníctvom cirkusového umenia.

Zistite viac o ich [webová stránka](#).

KONTAKT: accueil@ffec.asso.fr

ASOCIÁCIA CIRKUSU ASPHYXIE

HANDI-CIRCUS

LOKALITA: Blanquefort, Francúzsko

CIELOVÁ SKUPINA: Mladí ľudia so zdravotným postihnutím

Program Handi-Cirque, ktorý vyvinula asociácia Asphyxie Cirque, je inovatívna iniciatíva zameraná na sprístupnenie sveta cirkusového umenia osobám so zdravotným postihnutím. Tento program odráža základné hodnoty asociácie, ktorými sú inkluzívnosť, kreativita a kultúrna dostupnosť.

Workshopy Handi-Cirque sú štruktúrované tak, aby poskytovali širokú škálu aktivít súvisiacich s cirkusom, ktoré je možné prispôbiť špecifickým schopnostiam a potrebám účastníkov. Každá časť kladie dôraz na skúmanie rôznych cirkusových disciplín v podpornom a prispôbovívom prostredí. Medzi kľúčové aktivity patria:

- Žonglovanie a manipulácia s predmetmi
- 2. Rovnováha a akrobacia
- Adaptované letecké umenie
- Klaunovanie a expresívne umenie
- Skupinové vystúpenia a spolupráca
- Senzorická a kognitívna stimulácia

Program Handi-Cirque sa nezameriava len na umelecký objav, ale snaží sa dosiahnuť aj rôzne vzdelávacie a terapeutické výsledky. Kombinácia fyzickej aktivity, kreativity a sociálnej interakcie robí z cirkusového umenia cenný nástroj pre osobný a sociálny rozvoj. Medzi kľúčové ciele programu patria:

- Fyzický rozvoj: Účastníci si zlepšujú hrubú a jemnú motoriku, rovnováhu, koordináciu a silu. Cirkusové aktivity zahŕňajú dynamické pohyby, ktoré pomáhajú účastníkom budovať svaly, zvyšovať flexibilitu a zlepšovať celkové fyzické zdravie.
- Emocionálna a psychická pohoda: Zapojenie sa do kreatívnych aktivít umožňuje účastníkom vyjadriť sa spôsobom, ktorý by inými prostriedkami mohol byť náročný.

Cirkusové umenie môže budovať sebavedomie a podporovať pocit úspechu, najmä keď účastníci ovládajú nové zručnosti alebo vystupujú pred publikom.

 Sociálna inklúzia a interakcia: Jedným z ústredných cieľov programu Handi-Cirque je podpora sociálnej inklúzie. Účastníci pracujú v skupinách, čo pomáha rozvíjať sociálne zručnosti, ako je komunikácia, empatia a tímová práca. Program podporuje integráciu tým, že ponúka workshopy pre ľudí so zmiešanými schopnosťami, kde ľudia s postihnutím aj bez neho spolupracujú na cirkusových vystúpeniach, predstaveniach a cvičeniach. Tento model pomáha prelamovať bariéry medzi jednotlivcami a podporuje lepšie pochopenie a akceptovanie postihnutia v širšej komunite.

Program Handi-Cirque je obzvlášť efektívny vďaka zameraniu na individualizovanú podporu. Každý workshop je prispôbený špecifickým potrebám účastníkov a inštruktori sú vyškolení na úpravu techník, vybavenia a aktivít tak, aby sa zabezpečila ich prístupnosť. Či už účastník používa invalidný vozík, má obmedzenú pohyblivosť alebo potrebuje senzorické adaptácie, program je dostatočne flexibilný, aby vyhovoval širokej škále schopností. Tento personalizovaný prístup pomáha účastníkom cítiť sa sebavedomejšie a zabezpečuje, že sa môžu plne zapojiť do zážitku vlastným tempom. Program Handi-Cirque využíva inkluzívne metódy výučby, ktoré zabezpečujú, že proces učenia je prístupný pre každého. Inštruktori používajú vizuálne pomôcky, fyzické ukážky a praktickú pomoc, aby účastníkov sprevádzali aktivitami a zabezpečili, aby každý cvičeniam rozumel a cítil sa pri nich pohodlne.

Zistite viac o ich [webová stránka](#).

KONTAKT: asphyxie33@yahoo.fr

V NEMECKU

CIRKUS SONNENSTICH CENTRUM PRE POHYBLIVÉ UMENIE

Sonnenstich

LOKALITA : Berlín, Nemecko

CIEĽOVÁ SKUPINA : Ľudia od 12 rokov, väčšina z nich žije s Downovým syndrómom

Cirkus Sonnenstich je vynikajúcim príkladom osvedčených postupov vo využívaní cirkusového umenia na zapojenie ľudí so zdravotným postihnutím. Založený bol v roku 1997, je súčasťou Centra pre pohybové umenie (ZBK) a zameriava sa na inklúziu a umelecké vyjadrenie. Program integruje jednotlivcov s rôznymi zdravotnými postihnutiami do sveta súčasného cirkusu a podporuje fyzický aj tvorivý rozvoj. Účastníci, z ktorých mnohí majú mentálne postihnutie, ako je Downov syndróm, využívajú cirkus ako platformu na sebaujavenie a predvedenie svojho talentu.

Foto: Kay Herschelmann

Workshopy kladú dôraz nielen na fyzické schopnosti, ale aj na sebavedomie, emocionálne vyjadrenie a spoluprácu s ostatnými. Prostredníctvom inkluzívnych vystúpení účastníci spochybňujú spoločenské očakávania a demonštrujú, že ich schopnosti môžu zažiť v kreatívnych oblastiach. Napríklad ich predstavenie „Cesta do Mimota“ umožňuje účinkujúcim preskúmať svoju identitu a premeniť sa na expresívnych umelcov s vystúpeniami

Foto: Kay Herschelmann

plnými radosti a hlbokého prepojenia s publikom. Táto interakcia má hlboký vplyv na búranie stereotypov a podporu solidarity. Práca Circusu Sonnenstich sa rozširuje aj do vzdelávacej oblasti. Poskytuje školenia pre jednotlivcov pracujúcich s ľuďmi so zdravotným postihnutím a pomáha rozširovať dosah inkluzívnych praktík v umení v celom Nemecku a medzinárodne.

Každú skupinu v Circus Sonnensticht podporujú štyria tréneri, ktorých sprevádzajú štyria zamestnanci s Downovým syndrómom, ktorí pôsobia ako asistenti trénerov a sú vzorom pre mladých umelcov.

Cirkus Sonnensticht má 4-ročný projekt odbornej kvalifikácie pre zamestnávanie ľudí s Downovým syndrómom. Počas tohto školenia sú ľudia s Downovým syndrómom vyškolení, aby sa stali asistentmi trénerov pre skupiny ľudí so zdravotným postihnutím a získali trvalé miesto v ZBK. Cieľom je dať ľuďom so zdravotným postihnutím príležitosť získať skutočnú prácu ako cirkusoví tréneri.

Cirkusové projekty ukazujú, ako dobre spolupracovať. Účastníci vidia, že s inkluzívnymi metódami výučby je veľmi jednoduché učiť sa spoločne.

Foto: Kay Herschelmann

Cirkus Sonnensticht verí, že potenciál našej kultúry spočíva v jej rozmanitosti. Preto chcú zviditeľniť všetok tento potenciál a veria, že práve takto sa môžeme ako spoločnosť ďalej rozvíjať. Okrem toho veria, že je našou zodpovednosťou umožniť každému v spoločnosti aktívne sa zapájať, aby si každý mohol vybudovať silu a prispieť čiastočným darom.

Zistite viac na [ich webová stránka](#) alebo skontrolujte [táto recenzia inkluzívneho predstavenia Journey](#) do Mimota, v ktorom ľudia s Downovým syndrómom 31.01.2024 spoločne s profesionálnymi cirkusovými umelcami vytvorili cirkusové predstavenie v berlínskom Chamäleone.

KONTAKT: mpa@zbk-berlin.de informácie@zbk-berlin.de

V MAĎARSKU

ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA GUSZTÁVA BÁRCZYHO

FUNKČNÉ ŽONGLOVANIE A CIRKUS INTEGROVANÉ DO ERGOTERAPIE

LOKALITA: Budapešť, Maďarsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: nízkofunkčné skupiny odchádzajúce so stredným a ťažkým postihnutím s rôznym profilom

Cirkusová pedagogika vrátane funkčného žonglovania a cirkusu bola spustená ako súčasť ročného programu školy v roku 2016, keď škola začala úzku spoluprácu s Maďarskou žonglérskou asociáciou.

V ROKU 2016 bola vytvorená trieda sociálneho cirkusu: pozostávala zo študentov s mentálnym postihnutím, jeden pre mladších a druhý pre starších študentov. Začiatkom roka sa konal dvojdňový praktický kurz pre učiteľov, aby sa naučili základy používania diabola, diabolskej palice, šatiek, poi a tanierov. Rovnaký kurz sa opakovaj aj nasledujúci rok, aby sa široký kolektív učiteľov osviežil a naučil novú látku, zatiaľ čo 5 učiteľov absolvovalo špeciálne školenie v kurzoch HJA a v prípade potreby dočasné konzultácie.

Foto: Dora Stallenberger

V roku 2018 sa škála metód rozšírila o metódy funkčného žonglovania, ktoré vypracoval Craig Quat, vrátane konceptu formovania procesu a jeho použitia s predmetmi každodennej potreby, improvizovaných aranžmánov a použitia žonglovacej dosky s jej primárnou kompozíciou a jej rozmanitým využitím. Používanie metódy upevnil a nasledoval samotný Craig Quat a Veronika Gallyas, Lili Gönye a Dóra Stallenberger, ktoré Craig v jeho metódach vyškoliť.

Učitelia a riaditeľ školy sa zúčastňovali medzinárodných konferencií a ďalších vzdelávacích školení, aby si rozšírili obzory. Ďalších 7 učiteľov si tak mohlo prehĺbiť prax v partnerskej akrobacii, skupinových cvičeniach, rytmických cvičeniach a metódach spájania s divadelnými hrami. Zároveň absolvovali celotýždňový workshop o vývoji špecializovaného vybavenia na určité terapeutické účely.

Spektrum metód rozšírila metóda Riky Taeymans s názvom Cirkomotoric, ktorá je skvelým nástrojom na prežívanie vzťahu k vlastnému a cudziemu telu, reguláciu svalového napätia pomocou mnohých cvičení základných partnerských akrobatických situácií v kombinácii s rozprávaním príbehov.

Foto: Dora Stallenberger

VÝSLEDKY PROJEKTU:

- 🏰 V národnom prehľade škôl so špeciálnymi potrebami bol publikovaný článok o 4-ročných skúsenostiach s využívaním cirkusovej pedagogiky v školskom vzdelávaní ako osvedčeného postupu.
- 🏰 Dve kapitoly napísali učitelia o špeciálnom použití v terapeuticknej škole v knihe „Cirkus pre všetkých“, ktorú v roku 2021 vydala Maďarská žonglérska asociácia. – viac ako 50 učiteľov sa zúčastnilo jednodňových úvodných kurzov cirkusovej pedagogiky.
- 🏰 Počas 6 rokov túto metódu v škole pravidelne používalo 10 učiteľov.
- 🏰 Bolo realizovaných 7 medzinárodných školení, na ktorých sa zúčastnili hlavné spolupracovníčky s využitím tejto metódy: Dóra Stallenberger a Lili Gönye.

Rozvoj mimoškolských aktivít a aktivít v škole:

Školské roky 2016/2017 a 2017/2018

Dvaja učitelia viedli skupinu s názvom „sociálny cirkus“, na ktorej sa zúčastňovalo približne 10 detí. Zúčastnené deti aj učitelia sa časom menili. Počas týchto dvoch školských rokov štyria učitelia individuálne učili žonglovanie a spoločný cirkus vo svojich triedach.

Školský rok 2018/2019 a 2019/2020

🏠 Aktivity spoločenského cirkusu, vedené dvoma učiteľmi v dvoch samostatných skupinách. Skupiny boli rozdelené na začiatnícku a pokročilú úroveň (malé a staršie deti), pričom v každej skupine bolo približne 8 detí. Metódu používalo 5 spolupracujúcich učiteľov.

🏠 Jeden špecializovaný učiteľ použil metódu na individuálny rozvoj: dve týždenné cirkusové stretnutia a dve individuálne rozvojové stretnutia týždenne. Na stretnutiach s žonglérskou doskou sa striedalo 6 – 8 detí.

🏠 Vyvinul som model spoločného vyučovania, v ktorom sa program sociálneho cirkusu realizoval v dvoch rôznych triedach každý týždeň v spolupráci s učiteľmi v triede.

2020/2021 – 2021/2022:

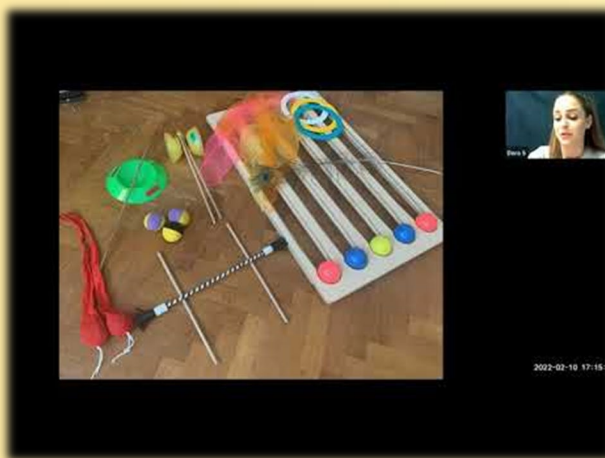
Počas pandémie sa pozornosť presunula na individuálny rozvoj zručností a žonglovacích techník. Model spoločného vyučovania bol pozastavený. Pokračovali hodiny žonglovania na doske. Cirkusové hodiny pokračovali s malou skupinou 8 detí zo 6 rôznych tried.

2022/2023 – 2023/2024:

Cirkusový krúžok má 1 učiteľa a dve skupiny po 8 deťoch. Hodiny pozorovali kolegovia a vysokoškolskí študenti. Dóra Stalleberger každoročne viedla pre učiteľský kolektív hodiny cirkusovej pedagogiky za účelom propagácie a zdieľania vedomostí.

2024/2025

- 🎪 2 mimoškolské cirkusové skupiny týždenne s 10 deťmi.
- 🎪 2 hodiny funkčného žonglovania týždenne, s maximálne 6 deťmi v každej skupine.
- 🎪 3 týždenné lekcie žonglérskych techník pre 4-5 detí v skupine
- 🎪 2 akrobatické tréningy (partnerská akrobacia a rozvoj rovnováhy), ktoré začali s viac ako 10 účastníkmi.

Zistite viac [na ich webovú stránku](#).

KONTAKT: Dora Stallenberger +36304275900

EMESE ASZTALOS, UČITELKA A KINEZIOLOGIČKA ZÁŽITOK PLYNUTIA PROSTREDNÍCTVOM ŽONGLÉRSKÝCH AKTIVÍT

LOKALITA: Budapešť, Maďarsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Široká škála študentov s atypickým profilom, ľudia so špeciálnymi potrebami

Emese Carpenterje nezávislá lektorka a učiteľka. Používa metódy cirkusovej pedagogiky v dvoch inštitúciách. Medzi metódy, ktoré používa, patria:

- 🏠 Žonglérsku dosku a funkčné žonglovacie nástroje vyvinul Craig Quat na základe základného žonglérskeho vzorca, ktorý nazýva Process Formation.
- 🏠 Craig Quatova metóda piatich krokov žonglovania na úvod do žonglovania s loptou, jeho koordinácie a sériovosti.
- 🏠 Žonglovanie so šatkami, loptičkami, krúžkami, točenie tanierov, manipulácia s kvetinovými paličkami a cvičenia na rovnováhu, ktoré sa študovali na základnej formácii Maďarskej žonglérskej asociácie.

Foto: Emese Asztalos

V dvoch inštitúciách, kde v súčasnosti pracuje:

Na verejnej základnej škole používa predovšetkým rekreačné žonglérske pomôcky, ako sú lopty, taniere, palice, obruče a šatky, ako súčasť mimoškolských aktivít. Používa metódu voľnej hry, ktorá umožňuje zapojiť sa každému, kto sa chce. Tu pracuje s autistickými deťmi, zvyčajne s 2 až 5 žiakmi naraz.

Na hodinách hudby používa žonglovacie loptičky pri individuálnych, párových a skupinových aktivitách na podporu senzomotorického rozvoja, zlepšenie rytmického vnímania a povzbudenie k radostnej kooperatívnej hre.

V lýceu Zöldkakas sa koná otvorené stretnutie, kde si účastníci môžu vyskúšať žonglérsku dosku a žonglovacie nástroje. Stretnutie vedie Emese a koná sa každé dva týždne v piatok počas dvoch hodín. Zapojiť sa môžu aj rodičia, ktorí si na vlastnej koži vyskúšajú používané metódy so svojimi deťmi.

Tieto metódy cirkusovej pedagogiky využíva už tri roky. Snaží sa ďalej rozvíjať myšlienky, ako napríklad vzorec formovania procesu od Craiga Quata, ktorý umožňuje zapojenie a aplikáciu predmetov každodennej potreby – napr. metiel.

Za svoje najdôležitejšie úspechy považuje:

- 🏠 Dosiahnutie stavu prítomnosti v danom okamihu.
- 🏠 Poskytovanie radosti z hry.
- 🏠 Nadväzovanie kontaktov medzi účastníkmi a medzi účastníkmi.
- 🏠 Zapojenie utiahnutého dieťaťa, ktoré sa vo všeobecnosti vyhýba aktivitám v hre počas 45 minút.
- 🏠 Keď študent pozitívnym, uvoľneným spôsobom bez použitia sily vyjadrí, ako veľmi aktivita stimuluje jeho nervový systém a pozornosť.
- 🏠 Poskytovanie študentom úspešných skúseností, ako napríklad roztočenie taniera len za tri minúty, čo vedie k pocitom veľkej spokojnosti a radosti.
- 🏠 Študenti, ktorí sa vracajú a chcú si precvičiť nástroje alebo preskúmať nové – často postačujú jednoduché triky s kvetinovými paličkami.
- 🏠 Objavovanie efektívnych metód a postupných krokov na výučbu nástrojov, najmä rozdelenie úloh pre žonglovanie s taniermi, žonglovanie so šatkou a používanie žonglérskej dosky na zvládnuteľné komponenty, vedenie študentov ku komplexným pohybom potrebným pri žonglovaní.

Foto: Emese Ástzalos

Vďaka jej práci si viac ako 160 študentov v oboch inštitúciách vyskúšalo cirkusové nástroje, pričom v každej z nich sa vrátilo 6 študentov.

Výsledkom jej profesionálnej práce je dvojdňový tréning základov žonglovania, zorganizovaný na žiadosť Pohybového štúdia Gödöllő Ametiszt, zameraný na rozvoj pohybu a zážitky z plynutia pohybu. Účastníkmi boli profesionáli, ktorí dokázali tieto metódy integrovať do svojej práce v oblasti vzdelávania a zdravotníctva.

Prispôsobili si žonglérske úlohy a integrovali ich do vzdelávacej a rozvojovej práce, pričom kombinujú skákanie s loptičkami a recitovanie poézie na hodinách maďarčiny alebo plánujú ich integráciu do hodín hudby pre rozvoj rytmu a prepojenie zvuku s pohybom.

Za úspech považuje, keď vidí dieťa unaviť sa a tiež keď sa sama unaví skôr ako študent.

Zistite viac na [naich webová stránka](#).

KONTAKT: <https://hu-hu.facebook.com/emese.falucskai>

MAĎARSKÉ ŽONGLOVANIE ONR ASOCIÁCIA

CIRKUSOVÁ PEDAGOGIKA PRE ŠTUDENTOV VYSOKEJ ŠKOLY SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI A PRE ODBORNÍKOV ZDRAVOTNÍCTVA, SOCIÁLNEHO A VZDELÁVACIEHO SEKTORA

LOKALITA: Maďarsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: odborníci pracujúci s obyvateľstvom so špeciálnymi potrebami, vysokoškolskí študenti so špeciálnymi potrebami

Predstavujeme tu dva zaujímavé osvedčené postupy Maďarskej žonglérskej asociácie, avšak ich práca využívajúca cirkus na terapeutické účely, sociálne začlenenie alebo budovanie komunity je oveľa širšia a zahŕňa vedenie pravidelných skupín, vývoj nových vzdelávacích nástrojov a metód, distribúciu a propagáciu existujúcich výsledkov v celej krajine a Európe.

Odborníci na vzdelávanie v zdravotnícko-sociálno-vzdelávacom sektore

V roku 2015, po troch rokoch intenzívneho prevádzkovania skupín sociálneho cirkusu po celej krajine s viac ako 100 deťmi každý týždeň na 5-6 rôznych miestach, si uvedomili, že by to mohlo mať multiplikačný efekt na šírenie tejto metódy, ak by poskytli školenie učiteľom, terapeutom, zdravotným sestram a lekárom, ktorí sa denne starajú o skupiny so špeciálnymi potrebami. Ich vedomosti v ich odboroch by sa mohli posilniť kreativitou, slobodou, farebnosťou a mágiou, ktoré môžu cirkusové metódy priniesť. Cieľom bolo...poskytnúť týmto ľuďom širokú škálu hier a cvičení odvodených od

žonglovania alebo cirkusu a prispôsobených populácii s nízkou funkčnou spôsobilosťou s hlavným cieľom zvýšiť ich čas strávený úlohou a počet opakovaní v akejkoľvek zručnosti, ktorú by sme chceli rozvíjať.

Maďarská žonglérska asociácia ponúka dva typy tréningov a samozrejme ich špeciálne prispôsobené variácie:

1) 20-hodinový tréning sociálneho cirkusu zameraný na odovzdanie vedomostí na posilnenie sociálneho začlenenia, s využitím najmä známeho žonglérskeho vybavenia a základov žonglovania s palcom, balansovania a partnerskej akrobacie pre vysoko funkčnú populáciu v sociálne znevýhodnených situáciách.

2) cirkusová pedagogika na terapeutické účely 20-hodinový tréning, ktorý obsahuje metódy Craiga Quata so žonglérskou doskou a s predmetmi dennej potreby, založené na teórii formovania procesu.

Integrácia do univerzitného študijného programu

V roku 2024 spolupracuje Maďarská žonglérska asociácia s dvoma maďarskými univerzitami na efektívnom využívaní cirkusovej pedagogiky.

Spolupráca s Óbudskou univerzitou sa začala v roku 2017 a s Pannonskou univerzitou v roku 2022. Zameranie spoločnej práce oboch inštitúcií je integrácia neurologických vývojových a vzdelávacích podporných účinkov žonglovania do univerzitného vzdelávania. Spolupráca bola v oboch inštitúciách úspešná, pričom metóda bola prispôbena špecifickým potrebám každej univerzity prostredníctvom dvoch výrazne odlišných praktických implementácií.

Univerzita Obuda – Budapešť

Vývoj kurzu Žonglovanie pre efektívne učenie sa začal v roku 2017 a ako voliteľný predmet bol spustený v akademickom roku 2018 – 2019 v Budapešti. Počas 14 stretnutí kurzu je praktická časť naplnená osvojením si základov rôznych žonglérskeho rekvizít so zameraním na žonglovacie loptičky, pre ktoré majú účastníci za úlohu sami vyrobiť tri

Foto: Veronika Gallyas

loptičky. Kurz končí...prezentácia na skúške, kde študenti kreatívne prezentujú techniky, ktoré sa naučili počas semestra.

V teoretickej časti kurzu sa študenti prostredníctvom e-learningového systému oboznámia s priaznivými účinkami žonglovania na nervový systém a tiež absolvujú test z prebranej látky. Okrem toho sa študenti oboznámia s príkladmi stratégií učenia a prostredníctvom učenia sa náročných žonglovacích techník získajú prehľad o metódach sebarozvoja a uplatňovaní pozitívnych stratégií zvládania.

Kurz sa ponúkal každý semester od roku 2018 do roku 2024, a to aj počas pandémie, a navštevovalo ho v priemere 13 študentov, pričom všetci mali zdokumentované poruchy učenia, ako je dyslexia alebo dysgrafia.

Foto: Veronika Gallyas

Panónska univerzita – Vesprém

S Pannonskou univerzitou sme začali spolupracovať v roku 2020 v súvislosti s programom Európske hlavné mesto kultúry, čo viedlo k nadviazaniu úzkej spolupráce s univerzitou. Naše špecializované workshopy boli spustené v jesennom semestri akademického roka 2022 – 2023 a odvtedy prebiehajú. Spolu so zamestnancami univerzitnej organizácie pre študentov so špeciálnymi potrebami podporujeme študentov s poruchami učenia pri absolvovaní športových kurzov tým, že im ponúkame špeciálne navrhnuté workshopy.

Počas 10-hodinových workshopov s trvaním 2 hodín majú študenti možnosť absolvovať požadovaných 20 hodín športových aktivít výlučne prostredníctvom tohto kurzu zameraného na žonglovanie, hoci ho môžu v prípade potreby kombinovať s inými aktivitami alebo rozložiť hodiny na dlhšie obdobie.

Výsledky odbornej prípravy odborníkov v oblasti zdravotníctva, sociálneho vzdelávania a výchovy

Jednodňový úvodný kurz zameraný na pochopenie konceptu cirkusovej pedagogiky sa v posledných 10 rokoch konal pre viac ako 1000 odborníkov z oblasti zdravotnej výchovy a sociálnej práce.

250 účastníkov absolvovalo 20-hodinový tréning sociálneho cirkusu

120 účastníkov absolvovalo 20-hodinový tréning s terapeutickým cieľom

V Inspiral Circus Center v Budapešti, priestoroch Maďarskej žonglérskej asociácie, sa konalo 7 konferencií o cirkusovej pedagogike

Bola vydaná 1 kniha s 12 kapitolami, ktorú napísal tím Asociácie, zložený z trénerov sociálneho cirkusu, špecialistov a terapeutov s využitím cirkusovej pedagogiky.

1 článok bol publikovaný v časopise Review of Hungarian Occupational Therapists

Strategické partnerstvo so Základnou školou pre deti so špeciálnymi potrebami Bárczy Gusztáv s cieľom ďalej rozvíjať metódy a kombinovať pedagogické poznatky o deťoch so špeciálnymi potrebami z Bárczy s poznatkami cirkusových trénerov Asociácie, a to priamo v práci s cieľovou skupinou v teréne.

Strategické partnerstvo s Univerzitou pre špeciálne potreby s cieľom informovať budúcich terapeutov a učiteľov o metódach cirkusovej pedagogiky a vytvoriť základ pre dlhodobú integráciu týchto vedomostí do ich učebných osnov.

Viac ako 30 medzinárodných projektov zameraných na rozvoj, propagáciu a výmenu postupov v oblasti cirkusovej pedagogiky používanej so skupinami so špeciálnymi potrebami.

Viac ako 30 webinárov vytvorených ako učebný materiál v angličtine a maďarčine na šírenie metód v digitálnom formáte.

Séria krátkych filmov prezentuje relevantné témy cirkusovej pedagogiky

Výsledky integrácie do univerzitného kurikula

Spolupráca s oboma univerzitami zabezpečuje prestíž Maďarskej žonglérskej asociácie a uznanie cirkusovej pedagogiky. Spoločná práca s inštitúciami vyššieho vzdelávania dokazuje, že táto organizácia vykonáva legitímnu pedagogickú prácu, ktorá je cenená aj na akademickej úrovni, a poskytuje referenčný bod pre spoluprácu aj s ďalšími partnermi.

Výsledky na Óbudskej univerzite – Budapešť

Hlavným výsledkom našej spolupráce s Óbudskou univerzitou je publikovanie troch odborných článkov, ktoré prezentujú výsledky našej práce. Dva z týchto článkov boli publikované v maďarčine v rokoch 2021 a 2023, zatiaľ čo článok v anglickom jazyku publikovaný v roku 2024 je zhrnutím a aktualizáciou maďarského článku z roku 2023. Pre

Foto: Veronika Gallyas

Foto: Veronika Gallyas

článok z roku 2023 sme vytvorili dotazník pre predchádzajúcich účastníkov kurzu, kde dôležitá otázkabolo, aký užitočný bol pre nich obsah kurzu počas štúdia na univerzite. Výsledky ukázali, že 73 % respondentov považovalo vedomosti získané z kurzu za aplikovateľné. Okrem toho by 100 % respondentov kurz odporučilo iným študentom.

Tieto publikované články v akreditovaných časopisoch sa teraz zdieľajú aj medzi inštitúciami vyššieho vzdelávania. Napríklad boli použité ako súčasť projektového pedagogického kurzu pre študentov špeciálnej pedagogiky na Katolíckej univerzite Eszterházyho Károlya v Egeri ako živý príklad alternatívnej pedagogickej metodológie. V reakcii na záujem zahraničných študentov sme v roku 2024 začali vyvíjať samostatný kurz v anglickom jazyku s názvom Žongľovanie pre efektívne učenie. Aktualizovali a preložili sme popis kurzu tak, aby odrážal získané skúsenosti, a tiež sme natočili inštruktážne videá v angličtine pre e-learningový systém. Spustenie kurzu v anglickom jazyku je naplánované na jar 2025, popri kurze maďarčiny, za predpokladu, že dovtedy budú splnené všetky administratívne úlohy. Kurz počas deviatich sedení absolvovalo približne 80 študentov. Títo študenti prezentovali individuálne skúšky, ktoré zahŕňali skupinové práce, ako aj duetové a trietové vystúpenia.

Od roku 2022 sa skúšky konajú v Cirkusovom centre Inspirál, ktoré prevádzkuje Asociácia a ktoré poskytuje študentom vysokých škôl jedinečný cirkusový zážitok.

Výsledky na Panónskej univerzite – Veszprém

Prvým významným úspechom bola úspešná integrácia programu do univerzitných osnov. Postupom času sa oň zaujímalo čoraz viac študentov a reputácia programu rozvojového žongľovania sa medzi univerzitnými študentmi rozšírila. Do roku 2024 sa workshopov zúčastňovalo v priemere 9 – 10 študentov na jedno zasadnutie. Program je tiež súčasťou otváracích podujatí univerzity, aby sa predstavil tento osvedčený postup.

Zistite viac na [naich webová stránka](#).

Ich [YouTube](#) Stránka je knižnicou informatívnych zdrojov o inkluzívnom cirkuse.

Pozrite si:

- [Digitálna konferencia funkčného cirkusu 2022](#), 8 videí
- [Sympóziu o inkluzívnom žongľovaní](#) – 6 videí
- [Webinár Craiga Quata o teórii funkčného žongľovania](#)
- [Vzdelávacie videá o metódach terapeutického cirkusu](#)

KONTAKT: info@zsonglor.hu gallyas.veronika@gmail.com

ŠKOLA IDEA TREE

„ŽONGLOVANÝ ŠTVRTOK“ AKO ROZVOJOVÝ ŽONGLOVANÝ PROGRAM

LOKALITA: Hódmezővásárhely, Maďarsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Znevýhodnené deti a mládež zo slabého sociokultúrneho prostredia, s poruchami učenia, s ADHD, špecifickými poruchami učenia alebo autizmom.

Od roku 2012 sa Míra Lajos venuje žonglovaniu, pričom používa predovšetkým spinningové a flow nástroje, ako sú palice a poi. Okrem toho sa naučila a vo svojej práci používa rôzne žonglérske rekvizity vrátane lôpt, tanierov, kvetinových palíc, obručí hula hoop, kruhov a diabola.

Od roku 2014 sa venuje práci v oblasti sociálneho cirkusu, vedie hodiny pre znevýhodnených jednotlivcov a osoby so špeciálnymi potrebami. Ako učiteľka špeciálnej pedagogiky, ktorá v roku 2020 absolvovala Univerzitu v Segedíne, tieto aspekty integruje do používania žonglérskeho a cirkusového nástrojov.

Cieľom „Tanody“, kde pracuje, je pomôcť deťom so špeciálnymi potrebami zostať zapojení do školského vzdelávania, držať krok a mať ciele a plány do budúcnosti. Míre sa podarilo do tohto procesu začleniť cirkusovú pedagogiku, čím sa stala neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávacieho rámca pre cieľovú skupinu.

Photo: Míra Lajos

Cirkusová pedagogika zahŕňa množstvo úvodných hier a skupinových úloh, ktoré vrcholia kreatívnym spracovaním naučených žonglérskych zručností prostredníctvom vystúpení a ukážok. Tento prístup sa zameriava nielen na obratnosť, ale podporuje aj sociálne zručnosti, budovanie procesov a prenosné poznatky uplatniteľné v živote.

„Žonglérsky štvrtok“ slúži ako ďalší nástroj v rámci Tanody na zlepšenie schopností učiť sa, rozvoj sociálnych zručností a podporu budovania komunity. Medzi ďalšie aktivity v Tanode zamerané na tieto ciele patria remeslá, zážitkové vzdelávanie, varenie a záhradníčenie.

Žonglérsky štvrtok sa koná každý týždeň počas celého roka a jeho stretnutia trvajú 60 až 90 minút. Zúčastňujú sa

ho vekovo zmiešané skupiny detí vo veku 6 až 17 rokov. Medzi bežné pomôcky, ktoré sa používajú, patria šatky, tanieri, kvetinové palice a poi pre deti do 12 rokov, zatiaľ čo žonglovanie s loptičkami je zavedené pre deti vo veku 12 až 17 rokov.

Žonglérsky štvrtok sa koná pravidelne už tri roky. Vzhľadom na charakter inštitúcie sa detská skupina mení, s výnimkou dvoch študentov, ktorí sa zúčastňovali celého procesu. Tanoda funguje ako mimoškolský program, kde deti prichádzajú dobrovoľne, aby sa zapojili do konštruktívnych aktivít a získali podporu pri integrácii do školy. Skupiny môžu byť až 20 s jedným inštruktorom, pričom sa využíva metóda voľnej hry, ktorá umožňuje každému účastníkovi cvičiť individuálne alebo v malých skupinách s preferovanými nástrojmi.

Dôležitým aspektom metódy je príchod a ukončenie skupiny. Aktivity pri príchode majú za cieľ ponoriť účastníkov do „magického sveta žonglovania“ – napríklad sa plazia cez hula hoop. Na konci sa rozlúčia skupinovými objatiami alebo záverečnými reflexiami, čo povzbudzuje sebareflexiu o ich pocitoch, o tom, čo sa naučili a na čo sa zamerajú nabudúce. Toto ukončenie podporuje sebareflexiu, spätnú väzbu od rovesníkov a prispieva k pozitívnej atmosfére.

Okrem voľnej hry sú k dispozícii aj špecificky rozvojové stretnutia s 10 študentmi, štruktúrované podľa tematických cieľov. Tieto stretnutia začínajú prípravnou hrou spojenou s rozvojovým zameraním daného dňa, pričom účastníci postupujú pomocou zvolených nástrojov. Príprava na záverečné vystúpenie je kľúčovou súčasťou týchto stretnutí.

Photo: Miera Lajos

Photo: Miera Lajos

Rozvíjané zručnosti sú v súlade s týždennými cieľmi Tanoda, keďže každý týždeň má ciele rozvojové ciele, ktoré sa odrážajú vo všetkých aktivitách vrátane žonglovania. Medzi takéto ciele môže patriť rozvoj rytmu, priestorová orientácia, vnímanie tela, koordinácia okoruka, lateralita, serialita, jemná motorika a celý rad sociálnych zručností, ako je dôvera, odvaha a vnútorná/vonkajšia rovnováha.

Vďaka trojročnej práci, ktorá začala v roku 2021, fungujú s dvoma skupinami, vrátane začiatníckej a pokročilej skupiny pozostávajúcej z vracajúcich sa účastníkov.

Medzi najviditeľnejšie výsledky účastníkov patrí zvýšená otvorenosť a odvaha, podporená posilneným

sebavedomím. Prečo sebavedomie? Pretože sa učia posúvať svoje hranice a zvyknú si skúšať to znova v bezpečnom prostredí. Zistia, že riešenia vo svete sa nedosiahnu jedným pokusom; nevyhnutná je skôr vytrvalosť. Ich odvahu ďalej rozvíjajú prostredníctvom vystúpení pre príbuzných a priateľov, kde zažívajú úspech pri dokončení vystúpenia napriek počiatčným obavám.

Účastníci sa stávajú otvorenejšími a učia sa využívať príležitosti, prejavovať svoju zvedavosť, experimentovať, objavovať a venovať sa svojim záujmom. Sú podmienení spájať si „nové“ s nebezpečenstvom alebo negatívnou, čo je preformulované tak, aby im pomohlo pochopiť, že nové skúsenosti môžu byť pozitívne.

Ich odvaha sa rozvíja, keď čelia strachu zo zlyhania a úlohe, ktorá im pred sebou stojí. Deti a mládež často zápasia s tempom a očakávaniami bežného školského vzdelávania, považujú ho za príliš rýchle a zároveň sa nekvalifikujú na špeciálne vzdelávacie služby kvôli nedostatku diagnostikovaných postihnutí. Mnohí pochádzajú zo znevýhodneného prostredia a začínajú školu so slovnou zásobou, ktorá je len približne tretinou priemeru, čo má za následok ťažkosti s porozumením a vyjadrovaním v porovnaní s ich rovesníkmi. V dôsledku toho rýchlo zaostávajú, majú problémy s porozumením reči, koordináciou a chápaním vzťahov a príčiny a následku. To vedie k úzkosti, deficitom emocionálnej inteligencie a problémom so sebazpoznaním a reguláciou emócií, pričom často prejavujú problémy so zvládaním hnevu a agresie.

Výsledkom je naučiť sa akceptovať a regulovať ľudský kontakt a jeho kvalitu. Zatiaľ čo niektorí to považujú za náročné, autistickí študenti môžu v tejto oblasti preťažovať. Na to sú obzvlášť prospešné párové akrobatické a balančné aktivity.

U mladých ľudí s ADHD je evidentné zlepšenie sebakontroly a uvedomenia si, pretože sa učia zvládať prebytočnú energiu, sústrediť sa a sebaregulovať.

Po vystúpeniach rastie sebavedomie študentov, ako aj ich schopnosť oceniť zručnosti iných, čo pozitívne ovplyvňuje ich sociálne vzťahy.

Približne 20 študentov z Tanody predvádza žonglérske kúsky na každoročnom podujatí „Kto čo dokáže“, čím priláka návštevníkov z iných inštitúcií.

Na ikonickom festivale v južnom Maďarsku s názvom „Szeged Ifjúsági Napok“ sa objavili v posledných rokoch, kde traja mladí ľudia už pôsobili ako inštruktori a učili záujemcov žonglovať. To im dáva príležitosť na zapojenie sa, umožňuje im učiť, precvičovať si komplexné životné zručnosti, formulovať svoje myšlienky a štruktúrovať ich v prospech ostatných. Traja mladí ľudia majú 12 až 17 rokov.

Pozrite si ich [Facebooková stránka](#).

Pre lepšiu predstavu o tom, čo robia v žonglérskom programe, skontroluj toto [fotoalbum](#).

Kontakt: lajos.mira@gmail.com

ZSONGLONTRIÁST SAONZTNAR - ÖHNYVÁ FANTÁZIA

ŽONGLOVANIE NA UNIVERZITE V SZEGEDE

LOKALITA: Segedín, Maďarsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Študenti s poruchami mobility, sluchu a zraku, ako aj tí s poruchami učenia

Od roku 2004 na univerzite pôsobí Výbor pre rovnaké príležitosti študentov Segedíne. Jeho úlohou je informovať študentov s poruchami mobility, sluchu a zraku, ako aj tých s poruchami učenia, o podpore, na ktorú majú nárok, o študijných výhodách a pomáhať im s integráciou do súčasných komunít.

V rámci tejto iniciatívy bol v roku 2015 spustený voliteľný kurz žonglovania v rozsahu 2 kreditov, ktorý je primárne zameraný na študentov s poruchami učenia, dyslexiou a problémami s reguláciou pozornosti, pod názvom „Tréning rozvoja zručností s pomocou žonglérskych nástrojov s pomocou nástrojov“.

Univerzita ponúka voliteľný predmet za kredity. Semestrálne učebné osnovy sa zameriavajú na základné žonglérске zručnosti s použitím piatich žonglérskych nástrojov (žonglérске loptičky, poi, kvetinové palice, diablo a žonglérске taniere).

Okrem študentov s poruchami učenia prichádzajú účastníci zvyčajne z programov fyzioterapie. Často sú prekvapení, koľko nových pohybov a hier sa môžu naučiť, ktoré môžu neskôr integrovať do svojho povolania. Spätaná väzba od študentov naznačuje, že hoci kurz neabsolvovali ako kurz telesnej výchovy, na konci vyučovania sa cítili príjemne vyčerpaní fyzicky aj psychicky. Kurzy sa konajú týždenne po dobu 1,5 hodiny, postupne

pre dve skupiny. Tento rok pracovali so skupinami 10 až 12 študentov a v priebehu rokov sa im venovalo celkovo viac ako 150 študentov.

Žonglovanie sa vyučuje na základnej úrovni, pretože hlavným cieľom kurzu je rozvoj prostredníctvom pohybu. Vzhľadom na obmedzený počet vyučovacích hodín postupujú k

najzákladnejším sekvenciám pomocou štyroch nástrojov. Cieľom kurzu nie je „hromadenie trikov“, ale skôr rozvoj koncentrácie a rovnováhy prostredníctvom tejto špecifickej formy pohybu. Preto každý pohyb opakujú viackrát, pričom venujú pozornosť reakciám študentov a v prípade potreby vykonávajú korekcie.

VÝSLEDKY DOBREJ PRAXE:

Pozitívne prenosové účinky žonglovania sa môžu v živote jednotlivca prejavovať rôznymi spôsobmi, najmä v kognitívnej, motorickej a psychologicko-nej oblasti. Tieto účinky sa môžu preniesť do iných zručností a aktivít, čím sa zlepšuje celkové fungovanie.

Medzi kľúčové oblasti patria:

Rozvoj koordinácie ruka-oko: Žonglovanie výrazne zlepšuje vzťah medzi rukami a očami. Táto zlepšená koordinácia môže byť prospešná aj pri iných aktivitách, ako sú šport, ručné práce alebo dokonca písanie na stroji.

Koncentrácia a pozornosť: Žonglovanie si vyžaduje neustále sústredenie, čo zlepšuje schopnosť sústrediť sa. Táto zručnosť môže pomôcť pri učení, práci alebo iných situáciách, kde je potrebná trvalá pozornosť.

Kognitívna flexibilita: Žonglovanie vyžaduje, aby mozog rýchlo prepínal medzi sledovaním rôznych pohybov a objektov. Tento typ kognitívnej flexibility môže byť užitočný pri riešení problémov a pri multitaskingu.

Trpezlivosť a vytrvalosť: Učenie sa žonglovať je časovo náročný proces, ktorý si vyžaduje trpezlivosť a vytrvalosť. Tieto vlastnosti sa dajú preniesť aj do iných činností, ako je dosahovanie dlhodobých cieľov alebo zvládanie každodenných výziev.

Zníženie stresu a relaxácia: Pre mnohých môže mať žonglovanie meditatívny účinok, pretože opakujúce sa pohyby a sústredenie pomáhajú znižovať stres a uvoľňovať duševné napätie. To môže prispieť k lepšiemu duševnému zdraviu a väčšiemu pokoju v iných životných situáciách.

Zlepšenie priestorového vnímania: Počas žonglovania musia jednotlivci venovať pozornosť priestorovému pohybu objektov, čím sa zlepšuje priestorové vnímanie. Táto schopnosť môže byť výhodná pri aktivitách, ako je šoférovanie, šport alebo navigácia v priestore.

Rozvoj koordinácie pohybov: Žonglovanie vyžaduje presné pohyby, čo zlepšuje jemnú motoriku.

Pre viac informácií navštívte [ich webová stránka](#)
KONTAKT: Kitti Tóth info@firefantasy.hu

V TALIANSKU

4 OPICE

LOKALITA: Pisa, Taliansko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Deti s mentálnym a telesným postihnutím

4 Monkeys je amatérske športové a spoločenské združenie založené v roku 2022 v Pise, ktorého cieľom je šíriť vášeň pre umelecké vyjadrenie a starostlivosť o telo prostredníctvom fyzického pohybu v rozmanitých a originálnych formách. Od septembra 2023 má 4 Monkeys v Pise zariadenie, kde ľudia všetkých vekových kategórií zdieľajú nespočetné množstvo úsmevov, zatiaľ čo naplno prežívajú spoločenský, umelecký a atletický život. Srdcom združenia sú cirkusové disciplíny: vzdušná akrobacia, podlahová akrobacia, žonglovanie, klaunské divadlo a performatívne umenie denne zaplňajú ich izby a naplňajú priestor príjemnou, spoločnou atmosférou a jedinečnými aktivitami.

Pre deti a tínedžerov ponúkajú hravý a vzdelávací zážitok, ktorý podporuje učenie sa prostredníctvom zábavy, objavovanie toho, ako sa vznášať, liezť, pohybovať, interagovať v skupinách a rozvíjať zručnosti pre šťastný, zdravý, kreatívny a nesúťaživý rast. Cirkusové disciplíny vyžadujú rovnováhu, koordináciu, silu a trpezlivosť, ale sú dostupné pre všetkých. Za týmto účelom organizácia 4 Monkeys predstavila program „Cirkus a postihnutie“, ktorý vedie Federica Pennetta, spoluzakladateľka spolu s Antoniom Arnonem a Massimom Minervinim. Program umožňuje deťom s mentálnym a telesným postihnutím fyzickú a sociálnu integráciu prostredníctvom podpory kvalifikovaného tímu, ktorý každý prípad posudzuje individuálne.

Foto: 4 opice

Medzi špecializované programy patria:

- 🏠 **UČENIE SA POHYBOM** – pre deti s autizmom a mentálnym postihnutím, s individuálnymi stretnutiami vedenými pedagogičkou Silviou Carpi. Tieto stretnutia sú navrhnuté tak, aby vytvorili hlboké puto medzi pedagógom a dieťaťom, sprevádzali ho na ceste sebazoznávania a pochopenia okolia prostredníctvom telesných zážitkov a stanovovania cieľov spoločných s rodinami a opatrovateľmi.
- 🏠 **CIRCONDIAMOC** – skupinové aktivity pre ľudí so zmiešaným postihnutím v spolupráci s asociáciou Eppur si muove v Pise. Účastníci vo veku od 5 do 16 rokov sa pod vedením Federicy venujú cirkusovému umeniu v týždenných stretnutiach, ktoré ponúkajú disciplíny ako vzdušná akrobacia, žonglovanie a psychomotorické aktivity. Návrhy a vybavenie sú prispôbené individuálnym potrebám a charakteristikám.
- 🏠 **ZAHRNUTIE DO PRAVIDELNÝCH KURZOV 4 MONKEYS** – skupinové aktivity otvorené pre deti a tínedžerov s kognitívnymi a/alebo motorickými ťažkosťami so špecifickými cieľmi. Každá cirkusová disciplína je tu prispôbená tak, aby stimulovala zručnosti prospešné pre každodenný život, ako je písanie, jedenie a sociálna interakcia, a poskytovala chvíle socializácie.

Foto: 4 opice

Foto: 4 opice

Združenie poskytuje prístupný a vybavený priestor pre osoby so zdravotným postihnutím so širokou škálou vybavenia, priebežným školením a podporným personálom. Prevádzkové náklady na tieto špecializované programy sú však vysoké a rodiny si ich nie vždy môžu dovoliť. V Taliansku si rodiny často musia vybrať medzi zdravotnými a sociálnymi aktivitami kvôli obmedzenej dostupnosti finančných prostriedkov. Na ich podporu sa 4 Monkeys zaväzuje zúčastňovať sa na grantoch a hľadať sponzorov, aby boli programy prístupnejšie.

Federica sa delí: „Z pohľadu cirkusového moderátora je najväčším úsilím pozorovanie a prispôbovanie aktivít v pomere 1:1. To znamená ponúkať rôzne aktivity a pri

každom ich opätovnom zavedení musíme hľadať nový aspekt, aby sme zistili, či sa navrhovaný stimul dá využiť, kým nenájdeme tú správnu aktivitu pre správnu osobu správnym spôsobom. Okrem základnej prípravy je teda potrebná veľká

kreativita a zdravý rozum. Musíme ísť nad rámec všetkého získaného školenia a vyvinúť si osobnú, flexibilnú metodiku. Často sa zdá, že navrhované stimuly idú „do prázdna“. V skutočnosti to tak nikdy nie je. Oko aj srdce si časom zvyknú na malý pokrok, na ktorý sa trpezlivý pozorovateľ naučí čakať a rozpoznávať ho. Vždy existuje veľa odmien, putá rastú a pokrok je viditeľný v skupinovom aj individuálnom prostredí. Okrem toho družstvá, združenia a rodičia vždy veľmi spolupracujú, vďaka čomu je práca často podporovaná kontextom, ktorý mladým účastníkom veľmi pomáha. Vďaka tomu sa každé úsilie vždy opláti!“

Pre viac informácií navštívte [ich webová stránka](#)

KONTAKT: asd4monkeys@gmail.com Federica +39 3290085477 Antonio +39 3454385913 Massimo +39 3201570860

ZADOK. ŽONGLÉRI A OKOLIE

INÝ CIRKUS

LOKALITA: Civitavecchia, Taliansko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Mladí ľudia so zdravotným postihnutím

AltroCirco bolo založené v Taliansku v roku 2014 širokou pracovnou skupinou ľudí, ktorí využívajú cirkus ako nástroj sociálnej transformácie v rôznych formách na celom území krajiny. Dnes združuje združenia a prevádzkovateľov sociálneho cirkusu v Taliansku s cieľom spoločne rásť a propagovať a posilňovať cirkus ako nástroj sociálno-vzdelávacej intervencie. AltroCirco ponúka nepretržitý program stretnutí, školení, výmen a šírenia štúdií a výskumov súvisiacich s cirkusom v znevýhodnených kontextoch, ako sú osoby so zdravotným postihnutím a iné menšiny.

Niektoré z realizovaných aktivít zameraných na inklúziu:

Medzinárodná konferencia o cirkuse a zdravotnom postihnutí

- 🏠 „Altra Risorsa 2016: Schopnosti a postihnutia – Teórie a praktiky cirkusu pre každého.“ Tu je odkaz na zborník z konferencie: [Ďalšie zdroje Zborník z roku 2016](#)

Školenie pre školiteľov:

- 🏠 Adaptovaný cirkus: Praktický a zážitkový workshop zameraný na „prispôsobenie“ cirkusu a telesného vyjadrovania rôznym schopnostiam jednotlivcov. Ďalší termín: sobota 18. januára 2025, Miláno
- 🏠 Tento modul je súčasťou ročného tréning sociálneho cirkusu „FIX“ (Talianska formácia sociálneho cirkusu), ktorú každé dva roky propaguje AltroCirco, momentálne v 5. ročníku.

Mnohé školy v sieti AltroCirco pravidelne organizujú cirkusové workshopy pre ľudí so zdravotným postihnutím. V niektorých prípadoch ide o špecifické kurzy zamerané na malé skupiny ľudí s rôznymi zdravotnými postihnutiami, ktoré sa konajú v spolupráci s dennými centrami, družstvami a zdravotníckymi zariadeniami. V iných prípadoch sú kurzy a workshopy otvorené pre všetkých a zapájajú typických aj netypických jednotlivcov do spoločného zážitku.

Aktivity a intervenčné metódy workshopov Adaptovaného cirkusu ponúkajú účastníkom možnosť experimentovať s rôznymi spôsobmi bytia, než sú tie, ktoré bežne zažívajú. Napríklad sa môžu vnímať ako schopní, prispôbení a užitoční; následne môžu tí istí jednotlivci zmeniť aj to, ako vnímajú sami seba vo svete, a nakoniec môžu byť ostatní svedkami tejto transformácie. V týchto kontextoch sa deje možnosť prelomiť stigmatizujúci stereotyp, aby sa účastníci začali vyjadrovať, žiť a cítiť inak, ako by ich mohla stigma riadiť. Ak vezmeme do úvahy, že v každom jednotlivcovi existujú súčasne „schopnosti“ aj „postihnutie“, môžeme rozobrať klasický

Foto: Iný cirkus

Foto: Iný cirkus

koncept postihnutia a vnímať ho nie ako vnútornú charakteristiku jednotlivca, ktorá vedie k dysfunkcii, ale ako deficit zakorenený v procesoch znemožňovania, ktoré sú spôsobené kontextmi, disciplinárnymi znalosťami, organizáciami a politikami, ktoré nie sú schopné poskytnúť adekvátnu reakciu na rozdiely medzi ľuďmi.

Pre viac informácií navštívte [ich webová stránka](#)

KONTAKT: altrocirco@gmail.com

ASOCIÁCIA SELF APS

LOKALITA: Florencia, Taliansko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Mladí ľudia so zdravotným postihnutím

Naša asociácia, založená v novembri 2023, sa zameriava na funkčné, inkluzívne a prispôsobené žonglovanie prostredníctvom školení a šírenia rôznych pracovných metód. Našimi štyrmi zakladajúcimi členmi sú:

🏠 Edoardo Filaferro: Prezident, zodpovedný za dizajn nástrojov Self, učiteľ cirkusu, facilitátor metódy Quatprops, zodpovedný za projekt funkčného žonglovania v IC Larissa a Paolo Pini

🏠 Lapo Botteri: zodpovedný za autopedagógu, absolvent motorických vied, cirkusový učiteľ, pouličný umelec, tréner metódy Quatprops.

🏠 Francesco Boni: zodpovedný za sebakomunikáciu, cirkusový učiteľ, facilitátor metódy Quatprops, administrátor Cliniche Plus Livorno.

🏠 Sara Papadato: Samostatná sekretárka, cirkusová učiteľka, facilitátorka metódy Quatprops, podporná učiteľka, hipoterapeutka.

Naše združenie už získalo značné skúsenosti v oblasti funkčného žonglovania, zúčastnilo sa mnohých európskych projektov Erasmus+ a získalo granty na komunitnej úrovni.

Naši facilitátori, ľudia vyškolení v Koľko rekvizítmetóda našej asociácie v Taliansku a na celom svete, pôsobi v sociálnom a vzdelávacom prostredí, ako napríklad:

🏠 Denné centrá pre ľudí so zdravotným postihnutím

🏠 Sociálno-vzdelávacie centrá

🏠 Rehabilitačné centrá (Parkinsonova choroba, získané poranenia mozgu)

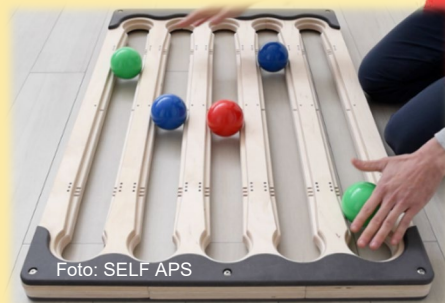
🏠 Školy všetkých úrovní

Foto: SELF APS

- 🏠 Nestabilné situácie (nemocnice, psychiatrické centrá)
- 🏠 Projekty sociálneho začlenenia

Funkčné žonglovanie je inkluzívna, inovatívna disciplína, ktorá okrem rozvoja motorických a kognitívnych schopností podporuje sebavedomie, spoluprácu a sociálnu integráciu. Je to aktivita vhodná pre ľudí všetkých vekových kategórií a schopností a ukázala sa ako obzvlášť účinná pri podpore inklúzie ľudí so zdravotným postihnutím.

Výhody funkčného žonglovania:

- 🏠 Rozvoj motorických a kognitívnych schopností zlepšuje koordináciu, rovnováhu, koncentráciu a pamäť.
- 🏠 Zvýšené sebavedomie: dosahovanie malých cieľov a uznávanie vlastného pokroku posilňuje sebavedomie.
- 🏠 Podporuje socializáciu: žonglovanie je skupinová aktivita, ktorá podporuje interakciu a spoluprácu.

Na rozdiel od klasického žonglovania, ktoré sa zameriava predovšetkým na vykonávanie čoraz zložitejších trikov, funkčné žonglovanie využíva predmety na rozvoj rôznych motorických, kognitívnych a sociálnych zručností.

Pre ľudí so zdravotným postihnutím môže byť funkčné žonglovanie cenným nástrojom na zlepšenie kvality ich života a ich autonómie tým, že im pomáha rozvíjať nové zručnosti a prekonávať ich obmedzenia. Pre starších ľudí môže pomôcť udržiavať dobrú úroveň fyzickej a kognitívnej aktivity, predchádzať strate autonómie a zlepšovať kvalitu života.

U detí podporuje rozvoj motorických, kognitívnych a sociálnych zručností, ako aj kreativity a hry.

Pre každého: Je to zábavná a stimulujúca aktivita, ktorú možno praktizovať individuálne alebo v skupine a ktorá ponúka množstvo výhod pre zdravie a pohodu.

Funkčné žonglovanie je oveľa viac než len jednoduchá hra zručností. Je to disciplína, ktorá využíva pohyb a manipuláciu s predmetmi na podporu rozvoja širokej škály schopností, fyzických aj psychických.

Je to inkluzívna aktivita vhodná pre každého, ktorá môže priniesť množstvo výhod pre zdravie a pohodu.

Na stretnutiach SELF APS používame funkčné žonglérske nástroje, ako napríklad:

- 🎪 Žonglérsky stolík,
- 🎪 Naklonené roviny
- 🎪 Rampy
- 🎪 Počítadlo
- 🎪 Žonglérská kocka

Do našej pracovnej praxe však začleňujeme aj predmety každodennej potreby.

Pre viac informácií navštívte [Facebook](#), [Instagram](#)

ASOCIÁCIA CIRCO ALL'INCIRCA

LOKALITA: Udine, Taliansko

CIELOVÁ SKUPINA: Mladí ľudia s autistickým spektrom

„Circo all'inCirca“ je umelecký kolektív založený v roku 2010, ktorý kombinuje cirkusové umenie, neverbálnu komunikáciu a športové aktivity s cieľom ponúknuť inkluzívne a pútavé zážitky. Tento kolektív si cení súčasný cirkus ako prostriedok umeleckého vyjadrenia a osobného rastu, ktorý podporuje kreatívny, fyzický a sociálny rozvoj účastníkov, od detí až po dospelých. Cieľom je vytvoriť bezpečný priestor, kde každý môže pozitívnym a príjemným spôsobom preskúmať svoje schopnosti a vzťahy.

 Cirkus @ Progettoautismo.

Od roku 2015 Circo all'inCirca spolupracuje s denným centrom pre mladých ľudí s autistickým spektrom a využíva inovatívne nástroje, ako je napríklad „žonglérska doska“, ktorú vytvoril žonglér Craig Quat. Táto pomôcka uľahčuje prístup k cirkusovým technikám aj pre ľudí s motorickými a kognitívnymi ťažkosťami. Projekt sa stal stabilnou súčasťou vzdelávacieho programu centra a umožnil 10 mladým ľuďom vo veku 15 až 30 rokov rozvíjať väčšiu autonómiu a sebavedomie pri manipulácii s žonglérskym a vyvažovacím vybavením. Prostredníctvom týždenných aktivít si účastníci budujú zručnosti užitočné v každodennom živote, čím podporujú sebavedomie a pohodu.

Viac o tom na [táto webová stránka](#).

P.Hub.Li.C. Projekt

Tento projekt je financovaný organizáciou Sport e Salute a Ministerstvom pre mládežnícku politiku ako súčasť výzvy na predkladanie návrhov v rámci programu Občianske priestory – Ihrisko a je zameraný na mladých ľudí v krehkých situáciách alebo so zdravotným postihnutím. Cirkusové aktivity, ako je žonglovanie a akrobacia, podporujú inklúziu a sebavedomie, vytváranie prívetivého prostredia, kde si každý účastník môže rozvíjať fyzické a sociálne zručnosti a prelamovať bariéry marginalizácie. Účasť podporujú kvalifikovaní pedagógovia, ktorí prispôbujú cvičenia na základe schopností každého mladého človeka a podporujú osobný a kolektívny rast. Viac v tomto video.

Tím Circo all'inCirca pozostáva z približne 20 ľudí s rôznymi zručnosťami, vrátane profesionálnych cirkusových umelcov absolventov prestížnych cirkusových škôl a pedagógov vyškolených v oblasti pedagogických vied a súvisiacich odborov. Aktivity koordinujú Irene Giacomello a Valentina Bomben, obe s kvalifikáciou v oblasti pedagogických a športových vied so špecializáciou na sociálny cirkus. Táto štruktúra umožňuje riadenie umeleckých aj vzdelávacích aspektov cirkusových aktivít a ich prispôbenie rôznym skupinám. Réžia Circo all'inCirca: Davide Perissutti

Od roku 2010 sa Circo all'inCirca venuje „sociálnemu cirkusu“, ktorý využíva ako nástroj na sociálne začlenenie a podporu blahobytu ľudí so zraniteľnosťou alebo zdravotným postihnutím. Združenie spolupracuje na rôznych sociálnych projektoch v Taliansku a zahraničí vrátane festivalov sociálneho cirkusu, workshopov vo väzniciach, aktivít pre maloletých bez sprievodu a intervencií v oblastiach postihnutých zemetrasením. Každý projekt je prispôbený potrebám účastníkov a využíva univerzálny jazyk cirkusu na podporu prepojenia, autonómie a sebavedomia.

Foto:
Circo všade okolo

Circo all'inCirca týždenne zapojí približne 600 ľudí, z ktorých 10 % má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, ako je ADHD, autizmus a Downov syndróm. Cirkusové prostredie podporuje rozvoj motorických a sociálnych zručností v príjemnom a

neodsudzujúcom kontexte. Účastníci si môžu rozvíjať fyzické a sociálne schopnosti, učiť sa žonglovať a vyvažovať, vždy pod vedením skúsených pedagógov a umelcov.

Cirkusové cvičenia sú rozdelené do fáz, ktoré uľahčujú učenie sa psychofyzických zručností. Techniky ako žonglovanie a balansovanie, často praktizované pomocou „žonglérskej dosky“, pomáhajú účastníkom prekonať počiatočnú frustráciu a dosiahnuť rýchle výsledky. Táto metóda, ktorú vynášiel americký žonglér Craig Quat a patentoval si ju ako funkčné žonglovanie, podporuje motiváciu a umožňuje účastníkom získať psychomotorické zručnosti užitočné aj mimo cirkusového kontextu.

Tím Circo all'inCirca absolvoval školiace programy v prestížnych inštitúciách, ako je Ecole de Cirque de Bruxelles a Univerzitný kurz aplikovaného cirkusového umenia na Univerzite Tor Vergata v Ríme. Školenie tímu je tiež obohatené o semináre sociálneho cirkusu s organizáciami ako „Art'n Anywhere“, ktorá pôsobí na turecko-sýrskej hranici, „Mini Art Foundation“ v Bulharsku, „Palestínska cirkusová škola“ v Palestíne a „Circus Tvaers“ v Dánsku. Toto rozmanité školenie vybavuje operátorov tak, aby spĺňali vzdelávacie a vzťahové potreby účastníkov a podporovali pozitívny a inkluzívny zážitok.

Fotografia: Circo all'inCirca

Pre viac informácií navštívte [ich webová stránka](#)

KONTAKT: kontakt@circoallincirca.it

CIRKUSKÍ CHLAPCI

LOKALITA: CARPI (Modena), Taliansko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Mladí ľudia so zdravotným postihnutím

NAŠA HISTÓRIA Všetko sa začalo projektom profesorky Cosetty Bottoni s názvom „Od klauna ku commedii dell'Arte“ s cieľom zlepšiť kvalitu školskej integrácie. Projekt bol financovaný Ministerstvom verejného školstva (INDIRE) v akademickom roku 2001/02. Tento projekt sa umiestnil na 6. mieste v Taliansku a umožnil nám, ako Strednej škole „O. Focherini“ v Carpi, vytvoriť dielňu pouličného divadla, do ktorej boli zapojení žiaci s problémami správania a postihnutím. Následne žiaci pokračovali v spolupráci s Cosettou Bottoni a stali sa expertmi. Rok

2020 znamenal pre naše združenie zlom, pretože sa stalo Športovým amatérskym združením, čo znamená, že okrem aktivít v detskom cirkuse budeme vykonávať aj mnoho ďalších športových aktivít. V súčasnosti sa špecializujeme na letecké disciplíny. Projekty Social Circus boli spustené v rokoch 2002 až 2004 na Základnej škole „Focherini“, v základných a materských školách v Limidi a Soliera a v roku 2006 v projekte „Sbulloniamoci“ v Soliera. Na Základnej škole „G. Fassi“, v Základných školách Novi a Rovereto (2010/2011), v združení „Noi per Loro“ v Mirandole (2019 – 2020) a v súčasnosti pôsobíme na Základnej škole v Correggio. V posledných 3 rokoch sme sa zúčastnili workshopov Matemagica v Carpi v spolupráci s Domus.

Prostredníctvom klaunovania si účastníci vytvárajú pozitívne vzťahy a učia sa vážiť si radosť z rozosmievania ostatných, pričom vnímajú klauna ako súčasť seba samých, ktorú treba znovu objaviť a chrániť. „I Ragazzi del Circostrass“ pracuje s deťmi, tínedžermi a dospelými a propaguje bezbariérový cirkus, ktorý sa dá praktizovať kdekoľvek bez potreby drahého vybavenia alebo stanov.

NIEKTORÉ REALIZOVANÉ AKTIVITY ZAMERANÉ NA INKLÚZIU „CIRCOL'ABILE“ je integrovaný cirkusový projekt, ktorého cieľom je objaviť skryté schopnosti každého človeka. Táto aktivita sa v Carpi praktizuje už približne 20 rokov.

Základné zručnosti žongléra, akrobata a povrazochodca sa dajú naučiť v každom veku. Cieľom tohto kurzu je zabaviť sa pri „hraní cirkusu“. „Technickejšia“ časť je integrovaná s hrami, ktoré rozvíjajú dôveru v ostatných, uvedomenie si vlastného tela, priestoru a možnosť prejavu kreativity. Prostredníctvom hry s klaunom sa rozvíjajú pozitívne vzťahy s ostatnými. Naučiť sa smiať je veľmi dôležité, pretože pomáha objaviť, že rozosmievanie ostatných je pozitívna vlastnosť. Objavenie vlastného klauna je hľadanie, ktoré môže trvať celý život. Klaun je naše vnútorné dieťa, ktoré treba znovu objaviť a chrániť. Nie je potrebné žiadne drahé vybavenie ani stan. Cirkus sa dá robiť kdekoľvek.

Workshop zameraný na združenie Sopra le righe v Carpi zdôraznil, že autistické deti majú silný zmysel pre rovnováhu. Regionálny projekt CIRQ AUT ART z rokov 2018/19, ktorý bol financovaný počas dvoch rokov, dosiahol vynikajúce výsledky vrátane integrácie 15 mladých ľudí so zdravotným postihnutím. Vedúcou organizáciou bolo združenie Incontrarti v Carpi.

Pre viac informácií navštívte [ich webová stránka](#)

KONTAKT: Cosetta Bottoni: bottonicosetta3@gmail.com

Alexandra Goldoni: alexandragoldoni@gmail.com

V POĽSKU

ODRAZOVÝ MOSTÍK BEZ VEKOVÉHO OBMEDZENIA

LOKALITA: Varšava, Poľsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: starší ľudia

Štúdio Odskocznia je varšavské združenie špecializujúce sa na súčasný cirkus a cirkusovú pedagogiku. Ich cieľom je propagovať cirkusové umenie a integrovať ho do rôznych spoločenských vrstiev, so zameraním na mladých aj starších ľudí. Medzi ich aktivity patrí organizovanie cirkusových workshopov, školení a kultúrnych podujatí na podporu fyzického a duševného rozvoja, komunitných zážitkov a alternatívnych športov. Odskocznia sa aktívne zapája do medzinárodnej spolupráce a sociálnych projektov na podporu kreatívneho vyjadrovania a sociálneho začlenenia prostredníctvom cirkusového umenia.

Túto sériu workshopov realizovali v roku 2020 v Centre kultúrnej propagácie Praga vo Varšave.

Projekt bol venovaný starším ľuďom, ktorí sa chceli starať o svoje telo a myseľ. Počas hodín sa učili tajomstvá žonglovania gúľaním loptičiek na špeciálne navrhnutých žonglovacích doskách. Cvičením s doskami si precvičovali koordináciu oko-ruka a rozvíjali mentálne a koordinačné schopnosti, pričom si zachovali potešenie a radosť z cvičenia a učenia sa nových vecí.

Inštruktora vždy sprevádzal asistent, aby čo najefektívnejšie upravil cvičenia a prispôbil program aktivít ľuďom veľmi rôzneho veku a s rôznymi zdravotnými problémami.

Bolo príjemným prekvapením, že kurzy sa stretli s takým nadšením. Niektorí účastníci uviedli, že na tieto kurzy čakali celý týždeň. Bolo zrejmé, že kurzy boli potrebné ako výhovorka na to, aby sa dostali z domu, boli medzi ľuďmi a boli aktívni. Bolo jasné, že pokrok bol potešujúci a bol pre účastníkov zdrojom uspokojenia.

V prieskume, ktorý účastníci vyplnili, väčšina ľudí uviedla, že kurzy pomohli:

- 🏠 zlepšiť motorickú koordináciu a reflexy,
- 🏠 zlepšiť koncentráciu,
- 🏠 zvýšiť sebavedomie účastníkov,
- 🏠 zvýšiť aktivitu účastníkov.

Program realizovala spoločnosť Odkocznia v spolupráci s Centrom podpory kultúry Praga.

Projekt bol spolufinancovaný Fondom kultúrnej animácie / Varšavským programom kultúrneho vzdelávania mesta Varšava.

Pozývajú ostatných k spolupráci a organizujú workshopy so žongléorskymi doskami!

Pre viac informácií navštívte [ich webová stránka](#).

KONTAKT: kontakt@odskoczniastudio.pl

V SPOJENOM KRÁĽOVSTVE

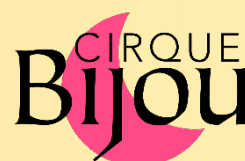
„MIMORIADNE TELÁ. CIRKUS PRE KAŽDÉ TELO.“

SPOLUPRÁCA MEDZI CIRQUE BIJOU

A ROZMANITÉ MESTO

Extraordinary
Bodies

LOKALITA: Spojené kráľovstvo

CIEĽOVÁ SKUPINA: Nepočujúci, zdravotne postihnutí a nepostihnutí ľudia na javisku, v zákulisí a v hľadisku

Mimoriadne telá je dôležitá spolupráca medzi tvorcami šou, Cirque du Soleil a Rozmanité mesto, charitatívna organizácia, ktorá presadzuje rozmanitosť a rovnosť v oblasti performatívneho umenia. Spoločne vytvárajú jedinečný a magický priestor, kde sa prijímajú rozmanité telá, búrajú sa hranice a presadzuje sa inklúzia. Spájajú zručnosti a talent nepočujúcich, zdravotne postihnutých a zdravých umelcov, ich práca je dôkazom toho, ako rôznorodí a mimoriadni ľudia môžu rovnocenne spolupracovať na javisku aj mimo neho.

Mimoriadne telá vytvárajú silné predstavenia, ktoré oslavujú náš obrovský ľudský potenciál. Skúmajú pulzujúcu zmes cirkusu, tanca, divadla a hudby a rozprávajú zmysluplné príbehy, ktoré spochybňujú hodnotu našich tel a dávajú hlas tým, ktorí sú často umlčivani.

Posilňujú ďalšiu generáciu umelcov prostredníctvom Mimoriadne telá mladých umelcov vlajková spoločnosť zameraná na vzdelávanie v oblasti múzických umení pre

Foto: Paul Blakemore

osoby so zdravotným postihnutím aj bez neho vo veku 16 až 30 rokov vytvára experimentálne a podnetné diela po celom Spojenom kráľovstve.

Poháňaní vášňou a odhodlaním, spoliehajú sa na podporu verejného financovania, charitatívnych darov, trustov a nadácií. Každú show umožňujú ľuďa, ktorí zdieľajú svoju vieru v inšpiráciu spravodlivejšieho a inkluzívnejšieho sveta.

Ich práca zahŕňa vonkajšie predstavenia, putovné divadelné predstavenia v interiéri a jednorazové spolupráce, ako aj rezidencie, workshopy, projekty rozvoja umelcov a krátke filmy.

Tiež vytvoril projekt s britským paraorchestrom.

Od svojho vzniku v roku 2012 vytvorilo združenie Extraordinary Bodies 3 veľké vonkajšie predstavenia a 3 vnútorné divadelné predstavenia rôzneho rozsahu. Predstavenia absolvovali pre desaťtisíce ľudí, zamestnali desiatky umelcov a v rámci svojich predstavení spolupracovali so stovkami a stovkami účastníkov z komunity.

Mimoriadne telá presadzujú myšlienku cirkusu pre každé telo. Majú víziu budúcnosti, v ktorej každý v publiku vidí ľudí, ako sú oni sami, zastúpených na javisku aj v zákulisí, bez ohľadu na ich farbu pleti, rasu, vierovyznanie, pohlavie alebo fyzické schopnosti. Mimoriadne telá netvoria predstavenia o umelcoch so zdravotným postihnutím, ale predstavenia, ktoré rozprávajú príbehy, ktoré sú všeobecne rozpoznateľné.

V roku 2022 sa spoločnosť objavila v relácii The One Show na BBC One a v roku 2024 Extraordinary Bodies predstavili duetový letecký zážitok v relácii The National Lottery ParalympicGB Homecoming na Channel 4 na oslavu návratu britských paralympijských športovcov z Paríža 2024.

Zistite viac na [Webová stránka Mimoriadnych telies.](#)

Stiahnite si ich [Súprava nástrojov pre školiteľov](#)

KONTAKT: info@extraordinarybodies.org.uk

NA SLOVENSKU

VARIETÉ SOCIÁLE / CIRKUS PACIENTO

LOKALITA: Česká a Slovenská republika

CIELOVÁ SKUPINA: Psychiatrickí pacienti / deti a starší ľudia, ktorí boli dlhodobo hospitalizovaní.

Foto: Sociálna rozmanitosť

Cirkus Paciento je projekt Spoločnosti zdravotných klaunov, neziskovej organizácie, ktorá sa primárne zameriava na individuálne návštevy detských pacientov nazývaných klauni v nemocniciach po celej krajine. Spoločnosť bola založená v roku 2001 a toto poslanie uvádza na svojej webovej stránke:

„Zdravotný klaun je nezisková organizácia s celoštátnou pôsobnosťou, ktorá prináša humor a radosť hospitalizovaným deťom, geriatrickým pacientom a ďalším ľuďom v núdzi v oblasti zdravotnej starostlivosti, čím prispieva k zlepšeniu ich duševného a tým aj celkového zdravia prostredníctvom špeciálne vyškolených zdravotných klaunov a súvisiacich projektov.“ Cirkus Paciento v podaní zdravotných klaunov je určený pre detských pacientov, ktorí sú dlhodobo chorí a trávajú dlhé obdobia v nemocnici. Zdravotní klauni pracujú s deťmi počas jedného týždňa, trénujú s nimi celkovo štyri dni a celá spoločná práca vrcholí predstavením pre rodičov, ostatné deti a nemocničný personál. Zdravotný klaun opisuje svoje hlavné poslanie takto: „Hlavným poslaním Cirkusu Paciento je vzbudiť u mladých pacientov aktívny záujem o život a liečenie, a preto sa Cirkus Paciento stáva súčasťou celkového liečebného procesu.“

Foto: Sociálna

Varieté Sociále je inscenácia inšpirovaná sociálnym cirkusom zameraná na destigmatizáciu a deinštitucionalizáciu. Tento projekt realizuje združenie LEDOVEC. Na základe štrnástich rokov skúseností s projektom Cirkus Paciento v psychiatrických liečebniach (ako aj v pobytových a terénnych sociálnych službách) ponúkajú širokej verejnosti skúsenosti s vytvorením a prezentáciou cirkusového predstavenia. Na predstaveniach sa zvyčajne zúčastňujú užívatelia aj personál zariadenia a často sa zapája aj publikum.

Účelom ich vystúpení je terapeutický efekt pre všetkých účastníkov, ako aj pre samotnú službu. Ich cieľom je, aby užívatelia zažili inú rolu ako pacient a aby personál zažil inú rolu ako zamestnanec. Najšťastnejší sú, keď sa všetci navzájom prekvapia tým, čo dokážu a čoho sú schopní.

Varieté Sociále radi prichádzajú do psychiatrických liečební, ako aj do pobytových alebo ambulantných sociálnych služieb. Najradšej sú súčasťou festivalov, dní otvorených dverí alebo iných podujatí, kde sa stretávajú ľudia so znevýhodnením a široká verejnosť. Vystúpiť s nimi môže ktokoľvek: pes, korytnačka, človek presvedčený, že nič nedokáže, niekto, kto sa bojí postaviť pred oponu... ktokoľvek.

Môžu byť rýchli a vytvoriť predstavenie už za pár hodín, alebo môžu prísť na niekoľko dní a stráviť s účastníkmi viac terapeutického času. Každé predstavenie je jedinečné a dokážu sa prispôbiť potrebám takmer každej služby.

Ich projekty už mnoho rokov podporuje Ministerstvo kultúry, Nadácia Život umelca a ďalší darcovia. Vďaka tejto podpore je estrádna show finančne dostupná pre väčšinu služieb.

Zistite viac [na ich webovú stránku](#).

KONTAKT: martin.fojticek@ledovec.cz info@ledovec.cz

V SLOVINSKU

RDEČI NOSY (ČERVENÉ NOSY) PROGRAMY PESTER ORKESER (CARAVAN ORCHESTRA) A NAŠA DRAGA ŠKATLA (NÁŠ DRAHÝ BOX)

LOKALITA: Ljubljana, Slovinsko

CIEĽOVÁ SKUPINA: Deti so stredne ťažkým a ťažkým mentálnym postihnutím vo veku 3 – 18 rokov

Poslaním združenia Červené nosy je inšpirovať radosť, veselosť a odvalu. Návštevy klaunov Červených nosov sú zamerané najmä na deti na detských oddeleniach slovinských nemocníc, ale navštevujú aj iné zdravotnícke a sociálne zariadenia, ako sú domovy pre seniorov, materské školy a školy pre deti so špeciálnymi potrebami. Červené nosy prinášajú umenie na miesta, kde sú deti a dospelí inak o takéto zážitky ukrátení. K deťom a dospelým, ktorí sú obzvlášť zraniteľnými, pristupujú s otvorenosťou, úprimnosťou a humorom, uľahčujú im dni, ktoré musia tráviť v nedomácom prostredí, inšpirujú k veselým myšlienkam, odvahe a sebavedomiu. Týmto spôsobom pozitívne ovplyvňujú emocionálnu kvalitu života, čo pomáha divákovi čeliť ťažkým situáciám s odvahou. Klauni sú oddaní každému, celým svojím srdcom, vedomosťami a talentom.

Program Caravan orchestra je predstavenie špeciálne navrhnuté pre deti a mládež so stredne ťažkým a ťažkým mentálnym postihnutím. Pochádza z Holandska, kde Stichting

Foto: Agentúra Bobo

CliniClowns už mnoho rokov prevádzkuje podobný program a učí sa, čo pre túto cieľovú skupinu funguje najlepšie a ako prispôbiť predstavenie ich potrebám.

Predstavenie Our dear box vytvorili Red noses na základe ich rozsiahlych skúseností s vystupovaním v karavanových orchestroch po Slovinsku.

Účinkujúci veria, že všetky deti a mládež majú právo zažiť kvalitné umenie a cieľom tohto predstavenia je umožniť deťom a mládeži, aby ho prežili pomocou svojich zmyslov. Obe predstavenia majú veľmi jednoduchú štruktúru, ale ich podstata nespočíva v samotnom príbehu, ale v spôsobe, akým umožňuje deťom a mládeži prežiť ho pomocou svojich zmyslov a byť jeho súčasťou. Predstavenie je založené na hudbe, hmatu a vizuálnom zážitku. Traja herci oslovujú účastníkov individuálne spievaním svojich mien a najdôležitejším cieľom predstavenia je, aby sa účastníci v predstavení uvoľnili a prežili ho tak, ako chcú. To znamená, že sa ho môžu zúčastniť alebo ho len pozorovať.

A keďže sa klauni chcú sústrediť na každú osobu individuálne, počet účastníkov predstavenia je obmedzený na maximálne 9 osôb (vrátane sprevádzajúcich osôb). Podľa

ich skúseností je to optimálny počet ľudí, aby sa deti a mládež uvoľnili, sústredili a aby sa klauni mohli sústrediť na každú osobu. Je tiež dôležité, aby sa predstavenie konalo na známom mieste so známymi ľuďmi, aby sa účastníci cítili bezpečne.

Foto: Združenie Červený nos

Ľudia s rôznymi

schopnosťami sú často vylúčení z tradičných predstavení, pretože tieto predstavenia sú zriedka prispôbené ich potrebám. V konvenčných predstaveniach sa môžu cítiť zahltení veľkým davom, mať problémy s videním z diaľky a môžu sa trápiť s koncentráciou kvôli neznámosti priestoru. Ale keď sú predstavenia premyslene prispôbené im, môžu odhaliť prekvapivé schopnosti, ktoré by neočakávali ani ich pedagógovia.

Tieto predstavenia, ktoré sú navrhnuté špeciálne pre nich, umožňujú účastníkom nielen sledovať, ale aj aktívne sa zapojiť a byť súčasťou predstavenia. Môžu sa prechádzať, vyjadrovať sa, vyjsť na pódium a interagovať s účinkujúcimi. Tento pohlcujúci a inkluzívny prístup podporuje väčšiu sústredenosť a koncentráciu, čo im pomáha skutočne sa zapojiť do zážitku.

Hra je základnou potrebou každého dieťaťa bez ohľadu na jeho schopnosti alebo špeciálne potreby. Deti so špecifickými potrebami zdieľajú rovnakú túžbu po hravosti a sebavyjadrení. Niekedy sú pedagógovia a sprevádzajúca osoba ohromení, keď vidia, ako

tieto deti a mladí ľudia reagujú: tí, ktorí bežne prejavujú malý záujem o určité predmety, sa zaujmú, keď vidia tieto predmety použité novým spôsobom. Často sa s týmito každodennými predmetmi hrajú ešte dlho po predstavení a skúmajú ich z nových perspektív. Tieto momenty zdôrazňujú dôležitosť adaptácie a individualizovaného prístupu; deti, ktoré sú zvyčajne rezervované, sa otvoria, zatiaľ čo hyperaktívne deti nachádzajú pokoj.

Súčasťou predstavenia sú aj pedagógovia a sprevádzajúca osoba, ktorí sa pripájajú k deťom a mládeži v hre, čo medzi nimi vytvára špeciálne puto. Prostredníctvom piesní a interakcie sa deti učia melódie, zapamätávajú si ich a neskôr si ich dokonca aj samostatne spievajú. Predstavenie je prispôbené potrebám účastníkov, čím sa zabezpečí, že ich zážitok a radosť sú

uprednostnené pred akoukoľvek rigidnou štruktúrou predstavenia. Tento prístup im dáva príležitosť vyjadriť veci, ktoré by sa inde necítili dobre vyjadriť.

Počas pandémie Červené nosy prispôbili svoje predstavenia online formátu, čo umožnilo účasť jednej alebo dvom deťom a mladým ľuďom naraz. Tento virtuálny prístup naďalej poskytoval deťom a mladým ľuďom cenný zážitok aj napriek fyzickému odstupu. S priemerne 40 predstaveniami ročne po celom Slovinsku tieto predstavenia umožňujú deťom a mladým ľuďom s rôznymi schopnosťami objavovať nové spôsoby spoznávania sveta, budovať si sebavedomie a užívať si slobodu hry.

Pre viac informácií si pozrite [ich webovú stránku](#).

KONTAKT: nasmeh@rdecinoski.org

NA ZÁVER

Príklady aktivít a projektov zhromaždené v tomto dokumente odrážajú neuveriteľné bohatstvo a kreativitu cirkusových umelcov z celej Európy, ktorí sa zaviazali k inklúzii a prístupnosti. Od malých workshopov až po rozsiahle iniciatívy, každý príspevok ponúka jedinečný pohľad na to, ako môže byť cirkus silným nástrojom osobného rozvoja, vyjadrenia a sociálneho prepojenia pre mladých ľudí so zdravotným postihnutím.

Táto zbierka nie je vyčerpávajúca, ale skôr otvorenou pozvánkou na výmenu, prispôsobovanie sa a rast. Dúfame, že bude slúžiť ako zdroj inšpirácie pre pedagógov, umelcov, pracovníkov s mládežou a organizácie, ktoré chcú preskúmať inkluzívny cirkus. Nech je odrazovým mostíkom pre ďalšiu spoluprácu, inovácie a obhajobu – aby si každý mladý človek bez ohľadu na svoje schopnosti našiel miesto pod cirkusovým stanom.

Cesta pokračuje – spoločne budujme inkluzívnejšiu, kreatívnejšiu a radostnejšiu budúcnosť prostredníctvom cirkusového umenia.

Prehliadka inkluzívnych cirkusových iniciatív s mladými ľuďmi so zdravotným postihnutím a pre mladých ľudí so zdravotným postihnutím © 2025 Association La villa, Trapiti, Društvo CIK, LuneNuove Cooperativa, Magyar Zsonglór Egyesület je licencované pod CC BY-NC-SA 4.0. Ak si chcete pozrieť kópiu tejto licencie, navštívte stránku <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a stanoviská sú však výhradne názormi autora (autorov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory Európskej únie alebo Výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Ani Európska únia, ani EACEA za ne nenesú zodpovednosť.

Funded by
the European Union